แผนการจัดการเรียนรู้

วิชาสังคมศึกษา ๕ ส๓๒๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ภาคเรียนที่ ๒ปีการศึกษา
๒๕๖๙

จัดทำโดย
นางแสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง
ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสตรีศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนจัดการเรียนการสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดให้ พร้อมทั้งดำเนินการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามหลักการของหลักสูตร เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาไทย

ข้าพเจ้าต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรบนพื้นฐานของการประกันคุณภาพที่ดี ขั้นตอนการนำหลักสูตรการศึกษาไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน จึงจัดเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร เพื่อช่วยให้การปฏิบัติภารกิจดังกล่าว ตามที่จัดทำไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีความเป็นเอกภาพและได้มาตรฐานการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับหลักการสำคัญของหลักสูตรแกนกลางฯ จึงจัดทำ **แผนการจัดการเรียนรู้ อิงมาตรฐาน รายวิชา เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖**
โดยจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design)

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังสามารถนำข้อมูลจดบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนไปศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ และจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละปีการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคงสภาพหรือเลื่อนระดับ คศ. ในด้านคุณภาพการปฏิบัติงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ผู้สอนมีคุณภาพ และสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

แสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง
ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
คำอธิบายรายวิชา		ก
โครงสร้างรายวิชา		ข
ตารางโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้		ค
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	**เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น**	
แผนการเรียนรู้ที่ 1	ความสำคัญและเป้าหมายของเศรษฐศาสตร์	1
แผนการเรียนรู้ที่ 2	กิจกรรมทางด้านเศรษฐศาสตร์	14
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	**ระบบเศรษฐกิจในโลกปัจจุบัน**	
แผนการเรียนรู้ที่ 3	หน่วยเศรษฐกิจและระบบเศรษฐกิจ	23
แผนการเรียนรู้ที่ 4	ตลาดและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ	49
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	**เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย**	
แผนการเรียนรู้ที่ 5	การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	66
แผนการเรียนรู้ที่ 6	การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	81
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	**สหกรณ์และการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชนของไทย**	
แผนการเรียนรู้ที่ 7	สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย	100
แผนการเรียนรู้ที่ 8	เศรษฐกิจในชุมชนของไทย	128
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	**นโยบายการเงิน การคลังกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ**	
แผนการเรียนรู้ที่ 9	นโยบายการเงินในการพัฒนาเศรษฐกิจ	137
แผนการเรียนรู้ที่ 10	นโยบายการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ	157
แผนการเรียนรู้ที่ 11	บทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน และการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ	166
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6	**เศรษฐกิจระหว่างประเทศ**	
แผนการเรียนรู้ที่ 12	การค้า การลงทุน และการเงินระหว่างประเทศ	176
แผนการเรียนรู้ที่ 13	การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของไทยในยุคโลกาภิวัตน์	188
แผนการเรียนรู้ที่ 14	องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่างๆของโลก	203

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา เศรษฐศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 **รหัสวิชา ส32102**

เวลา 40 ชั่วโมง **จำนวน 1.0 หน่วยกิต**

ศึกษา และอภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ และบทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา เพื่อการแจกจ่ายและจัดสรรในทางเศรษฐกิจ

ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ และประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว และเห็นความสำคัญในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับปัจจุบัน

อธิบายความหมาย วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข

อธิบายบทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ วิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ และบอกแนวทางในการแก้ปัญหาของนโยบายการเงิน การคลัง

ศึกษาวิวัฒนาการของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ และใช้กระบวนการอภิปรายเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจหลักเศรษฐศาสตร์ ปัญหาที่เกิดขึ้น แนวทางการแก้ไข รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และส่งผลให้ประเทศเจริญก้าวหน้า

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/4

ส 3.2 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3

รวม 7 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	**ส 3.1** ม.4-6/1	การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม นั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการผลิตและบริโภคให้ได้ประโยชน์สูงสุด	4	
2	ระบบเศรษฐกิจในโลกปัจจุบัน	**ส 3.1** ม.4-6/1	ระบบเศรษฐกิจของโลกในโลกยุคปัจจุบันมีผลต่อการกำหนดราคาและค่าจ้าง โดยรัฐบาล มีบทบาทในการแทรกแซงราคาและควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่ายและจัดสรรในทางเศรษฐกิจ	6	
3	เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	**ส 3.1** ม.4-6/2	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อการนำไปเป็นกรอบแนวทาง ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน	6	
4	สหกรณ์และการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชนของไทย	**ส 3.1** ม.4-6/3 ม.4-6/4	สหกรณ์มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับชุมชนและประเทศ และมีส่วนในการแก้ปัญหาชุมชน	6	
5	นโยบายการเงิน การคลังกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	**ส 3.2** ม.4-6/1	รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยการใช้นโยบายการเงิน การคลัง ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ แทรกแซงราคา ควบคุมราคา และสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ	8	
6	เศรษฐกิจระหว่างประเทศ	**ส 3.2** ม.4-6/2 ม.4-6/3	การร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ มีทั้งผลดีและผลเสีย ส่วนการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อสังคมไทย ทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า และบริการ	10	

ตารางโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชา เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน / กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	1. ความสำคัญและเป้าหมายของเศรษฐศาสตร์	1. วิธีสอนแบบบรรยาย 2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together)	- ทักษะการคิดวิเคราะห์	2
	2. กิจกรรมทางด้านเศรษฐศาสตร์	1. วิธีสอนโดยการใช้เกม 2. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม 3. วิธีสอนแบบบรรยาย	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ระบบเศรษฐกิจในโลกปัจจุบัน	1. หน่วยเศรษฐกิจและระบบเศรษฐกิจ	1.วิธีสอนแบบบรรยาย 2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	2
	2. ตลาดและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ	1. วิธีสอนแบบบรรยาย 2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการจัดทีมแข่งขัน (Team Games Tournament) 3. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3. ทักษะการคิดแก้ปัญหา	4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	1. การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง 2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	3

	2. การนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ใน	1. วิธีสอนตามแนววัฏจักร การเรียนรู้ (4 MAT) 2. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ :	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	3

		3. วิธีสอนแบบบรรยาย		

	การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	กระบวนการกลุ่ม	3. ทักษะการคิดแก้ปัญหา	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สหกรณ์และการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชนของไทย	1. สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด 2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม 3. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	- ทักษะการคิดวิเคราะห์	4
	2. เศรษฐกิจในชุมชนของไทย	1. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม 2. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการแก้ปัญหา	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 นโยบายการเงิน การคลังกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	1. นโยบายการเงินในการพัฒนาเศรษฐกิจ	- วิธีสอนโดยการระดมสมอง	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดสังเคราะห์	3
	2. นโยบายการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning)	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดสังเคราะห์	3
	3. บทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน และการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคกลุ่มเรียนรู้รอบวง (CL)	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดสังเคราะห์	2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เศรษฐกิจระหว่างประเทศ	1. การค้า การลงทุน และการเงินระหว่างประเทศ	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดวิเคราะห์	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดสังเคราะห์	2
	2. การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของไทยในยุคโลกาภิวัตน์	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคกลุ่มสืบค้น 2. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดสังเคราะห์	4
	3. องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่างๆ ของโลก	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคกลุ่มสืบค้น	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดสังเคราะห์	4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	
เศรษฐศาสตร์	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6**
เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	**เวลา 3 ชั่วโมง**

❶ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญต่อการนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

❷ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.4-6/2 ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) วิเคราะห์สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่าง ๆ ได้
2) วิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาได้
3) วิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับปัจจุบันที่แสดงถึงเศรษฐกิจพอเพียงได้

❸ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ปัญหาการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา โดยการศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ผ่านมา
2) การพัฒนาประเทศที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับปัจจุบัน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

❹ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

❺ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. ขยัน อดทน

❻ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ชั่วโมงที่ 1

1. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ความรู้เดิมของนักเรียนที่เคยเรียนประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยาเป็นราชธานี ว่าสภาพเศรษฐกิจในสมัยนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร ซึ่งนักเรียนสามารถตอบได้หลากหลาย เช่น
   - อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรคือการเพาะปลูกพืชเพื่อการดำรงชีวิต
   - ผลิตสิ่งของต่าง ๆ ประเภทหัตถกรรมที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ
   - ส่งสินค้าที่ผลิตเหลือใช้ไปขายยังต่างประเทศ
   - การค้าขายกับต่างประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองในสมัยอยุธยามากกว่าสมัยสุโขทัย

   ฯลฯ

2. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2398-2504 เปรียบเทียบกับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในภาพรวม

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง (ค่อนข้างเก่ง) ปานกลาง (ค่อนข้างอ่อน) และอ่อน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นสำคัญของเรื่องที่ศึกษาจนมีความเข้าใจกระจ่างชัดเจน
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งออกเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 1 เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย ดังนี้

   ทำใบงานที่ 1
6. นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันทบทวนผลงานที่ร่วมกันทำและตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันเล่าความรู้จากการทำใบงานในส่วนที่คู่ของตนรับผิดชอบ และให้ผู้ที่ยังไม่เข้าใจได้ซักถามจนเข้าใจกระจ่างชัดเจน ถ้ายังไม่เข้าใจให้ถามครูผู้สอน
7. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1 เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย และช่วยกันสรุปโครงสร้างเศรษฐกิจไทยก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและโครงสร้างเศรษฐกิจไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ชั่วโมงที่ 2-3

1. ครูนำข่าวหรือข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน เช่น
   - สินค้าด้านพืชผักผลไม้ของไทยเป็นที่ต้องการของประเทศในยุโรป และเอเชีย ทำให้เกษตรกรไทยเพิ่มการผลิตมากขึ้น
   - สินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยจำนวนมาก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์ อัญมณีและเครื่องประดับ แผงวงจรไฟฟ้า น้ำมันสำเร็จรูป ข้าว เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง
2. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้
   - ข่าวที่นำเสนอนั้นส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของไทยอย่างไรบ้าง
   - ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมีอะไรบ้าง และมีแนวทางป้องกันแก้ไขอย่างไร
   - มีวิธีการที่จะพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ในข่าวข้อที่ 1 อย่างไรบ้าง เพื่อให้ส่งผลดีต่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน และประเทศชาติ
3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าผลดีที่เกิดขึ้นจากข้อมูลข่าวสารในข้อ 1 นั้น เนื่องจากการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เริ่มจากแผนฉบับที่ 1- ฉบับที่ 11 ซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปัจจุบัน ครูอธิบายสาระสำคัญในหัวข้อต่อไปนี้
   - จุดเด่นและปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1-11

- ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ
- เครื่องชี้วัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

4. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่ 1 ศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จากหนังสือเรียน และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญของหัวข้อที่ศึกษาและช่วยกันทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังนี้
   - สมาชิกคนที่หนึ่งของกลุ่ม เขียนคำตอบในหัวข้อของใบงานข้อที่หนึ่ง แล้วส่งต่อให้สมาชิกคนที่สองของกลุ่ม
   - สมาชิกคนที่สองของกลุ่มอ่านคำตอบของสมาชิกคนที่หนึ่ง ตรวจสอบความถูกต้องหรือเขียนคำตอบเพิ่มเติม และทำใบงานในข้อต่อไป
   - สมาชิกคนต่อไปอ่านคำตอบของสมาชิกที่เขียนไว้ แล้วตรวจสอบความถูกต้องหรือเขียนคำตอบเพิ่มเติม และทำใบงานในข้อต่อไป
   - สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้มีโอกาสอ่านและเขียนคำตอบหมุนเวียนไปเรื่อย ๆ จนเสร็จ
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของใบงานที่ 1.2
7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันเฉลยคำตอบในใบงานซึ่งอาจจะเป็นหัวข้อละ 1-2 กลุ่ม หมุนเวียนกันไป แล้วให้กลุ่มอื่นช่วยเพิ่มเติมในส่วนที่แตกต่างกันไป โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง
8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแต่ละฉบับและผลที่ได้รับ

❼ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

❽ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม. 4-ม.6
2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

(1) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. **แนวทางส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนสำหรับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : หจก. บางกอกบล๊อก, 2548.

(2) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานโครงการอันเนื่องมากจากพระราชดำริ**. กษัตริย์นักพัฒนา.** กรุงเทพมหานคร : ดอกเบี้ย, 2546.

(3) พอพันธ์ อุยยานนท์. **พัฒนาการเศรษฐกิจไทย ในประมวลสาระชุดวิชาไทยศึกษา หน่วยที่ 3 สาขาวิชาศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.** นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

(4) รัตนา สายคณิต. **การพัฒนาเศรษฐกิจ ในเอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 3 : เศรษฐศาสตร์สำหรับครูหน่วยที่ 14 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.** นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

(5) ศึกษาธิการ, กระทรวง และสำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน. **ทฤษฎีใหม่ในหลวงชีวิตพอเพียง.** กรุงเทพมหานคร **:** กระทรวงศึกษาธิการและร่วมด้วยช่วยกัน**,** 2544.

(6) สุนทร กุลวัฒนวรพงศ์. **ตามรอยพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงทฤษฎีใหม่.** กรุงเทพมหานคร **:** ชมรมเด็ก, 2544.

3) เอกสารความรู้เพิ่มเติม
4) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย
5) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

http://www.sufficiencyeconomy.org/

http://www.doae.go.th/report/SE/html/01.htm

http://www.inspect9.moe.go.th/economic_king80.htm

http://www. sufficiencyeconomy.panyathai.or.th/

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนะธรรม

( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

( ) สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด

( ) การบูรณาการเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ

( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้

( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย

( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะกระบวนการ

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอนและผู้บันทึก

(นางแสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารความรู้เพิ่มเติม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10(พ.ศ. 2550-2554)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11(พ.ศ. 2555-2559)

ใบงานที่ 1

เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เศรษฐกิจไทยก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีลักษณะอย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

2. สนธิสัญญาเบาว์ริงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยที่สำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

3. มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2475- 2504 ในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. โครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย

ใบงานที่ 1

เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เศรษฐกิจไทยก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีลักษณะอย่างไร จงอธิบาย

เป็นเศรษฐกิจพอยังชีพ มีการค้าระหว่างประเทศและอยู่ในขอบเขตจำกัด สินค้าส่งออกเป็นผลผลิตจากธรรมชาติและป่า สินค้าน้ำตาลและพริกไทยเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ

2. สนธิสัญญาเบาว์ริงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยที่สำคัญอย่างไรบ้าง

ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการค้าระหว่างประเทศ มีการพัฒนาระบบขนส่งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

3. มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2475- 2504 ในเรื่องใดบ้าง

- กำเนิดทุนนิยม - มีการก่อตั้งรัฐวิสาหกิจ - เกิดภาวะเงินเฟ้อระดับสูง
- เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก มีผลกระทบต่อธุรกิจของไทย เกิดการว่างงาน ความเป็นอยู่ของเกษตรกรไม่ค่อยดี - มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม
- การเจริญเติบโตทางธุรกิจของไทยเป็นไปอย่างรวดเร็ว

4. โครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อย่างไรบ้าง

- ผลผลิตมวลรวมด้านการเกษตรของประเทศ มีพืชหลัก คือ ข้าว ไม้สัก ยางพารา เปลี่ยนมาเป็น ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ปอแก้ว
- อุตสาหกรรมที่แปรรูปจากเกษตรและอุตสาหกรรมครัวเรือน เปลี่ยนมาเป็นอุตสาหกรรมสมัยใหม่
- อุตสาหกรรมด้านการบริการและธนาคารพาณิชย์ขยายตัวมากขึ้น
- การค้าระหว่างประเทศสูงขึ้นกว่าเดิมมาก มีการส่งสินค้าออกมากชนิดขึ้น และการนำเข้า

สินค้าจากสินค้าสำเร็จรูปมาเป็นสินค้าประเภททุนหรือวัตถุดิบกึ่งสำเร็จรูปมากขึ้น

- มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอาชีพและการจ้างงาน การกระจายรายได้ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

คำชี้แจง ให้กา ✕ ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สนธิสัญญาเบาว์ริงมีผลกระทบที่สำคัญต่อเศรษฐกิจไทยอย่างไร
   ก. มีสินค้าออกทางด้านการเกษตรมากขึ้น
   ข. มีการปรับปรุงระบบการผลิตสินค้าของไทย
   ค. ทำให้มีการค้าระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ
   ง. มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการค้าระหว่างประเทศ
2. องค์กรระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการชี้นำการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจไทยคือองค์กรใด
   ก. ธนาคารโลก
   ข. องค์การค้าโลก
   ค. องค์การสหประชาชาติ
   ง. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
3. การพัฒนาเศรษฐกิจมีผลดีในด้านใดมากที่สุด
   ก. รัฐบาลมีรายรับมากกว่ารายจ่าย
   ข. รายได้เฉลี่ยของประชากรสูงขึ้นกว่าเดิม
   ค. ชาวต่างชาติมาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น
   ง. ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม
4. ข้อใดจัดว่าเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ
   ก. สังหาริมทรัพย์ ทุน แรงงาน ระบบการเมือง
   ข. ที่ดิน ทุน ระบบการเมือง การปกครอง กฎหมาย
   ค. ที่ดิน ทุน แรงงาน ตลาด ความก้าวหน้าทางวิทยาการ
   ง. ทุน แรงงาน ตลาด ระบบการปกครอง ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
5. การวัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ควรพิจารณาข้อใดเป็นสำคัญ
   ก. อัตราการส่งสินค้าออกมากกว่าสินค้าเข้า
   ข. การเก็บภาษีเงินได้ของประชาชนมีอัตราก้าวหน้า
   ค. ตัวเลขรายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อบุคคลหรือผลิตภัณฑ์ที่แท้จริง

ง. การตั้งงบประมาณของรัฐบาลมาใช้จ่ายในการบริหารประเทศมีจำนวนมากขึ้น

6. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 และ 2 มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันในเรื่องใด

ก. เน้นการกระจายรายได้สู่ชนบทเป็นสำคัญ

ข. จัดระบบการใช้เทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่

ค. การจัดระบบเศรษฐกิจพอยังชีพให้มีความก้าวหน้า

ง. มุ่งการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับสูงด้วยการเพิ่มผลผลิตของประเทศ

7. ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 และ 2 คืออะไร

ก. เกิดภาวะเงินเฟ้อในระดับสูง

ข. การใช้พลังงานจากต่างประเทศในระดับสูง

ค. ความแตกต่างของรายได้ระหว่างเมืองกับชนบท

ง. การลงทุนที่เน้นโครงการขนาดใหญ่ในชนบทเป็นจำนวนมาก

8. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับใด เน้นการให้คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาแบบยั่งยืน

ก. ฉบับที่ 4 ข. ฉบับที่ 5 ค. ฉบับที่ 6 ง. ฉบับที่ 8

9. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 มีจุดเน้นที่คล้ายคลึงกันคือ

ก. เน้นการส่งออกสินค้าทางการเกษตรให้มีคุณภาพ

ข. พัฒนาประเทศโดยเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

ค. การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดใหญ่รองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ง. นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ

10. ประเทศไทยประสบวิกฤติเศรษฐกิจที่รุนแรงที่สุด ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับใด

ก. ฉบับที่ 5 ข. ฉบับที่ 6

ค. ฉบับที่ 7 ง. ฉบับที่ 8

11. การพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องมีแนวทางการพัฒนาตามข้อใด

ก. เน้นการลงทุนระยะยาวมากกว่าระยะสั้น

ข. เน้นสร้างความสมดุลของเศรษฐกิจควบคู่กับทางสังคม

ค. การมีส่วนร่วมกันระหว่างเอกชนและรัฐในการวางแผน

ง. การวางแผนการพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนแน่นอน

12. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของคนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ข้อใด**ไม่ถูกต้อง**

ก. การเสริมสร้างความรู้ในทุกด้านให้แก่ประชาชนทุกวัย

ข. การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ค. พัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

ง. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ

13. การกระทำในข้อใด จัดว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมไทย

ก. กำนันเติบเป็นผู้นำที่สามารถตัดสินใจแทนลูกบ้านได้ในทุกกรณี

ข. ชุมชนดอนตาลเป็นชุมชนที่มีความสามัคคี ร่วมกันพัฒนาอาชีพของชุมชน

ค. ยอดยิ่งและเพื่อนๆ ชวนกันลงทุนตั้งบริษัทส่งไม้สักไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

ง. พวกเด็กๆ ในหมู่บ้านรักชาติต่างก็มีความหวังว่าในอนาคตจะมีครอบครัวที่อบอุ่น

14. ประชาชนทั่วไปควรนำคุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในข้อใดไปปฏิบัติ

ก. ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน กตัญญูกตเวที

ข. ประหยัด กตัญญู เมตตากรุณา อดกลั้น อดออม

ค. กตัญญู เมตตากรุณา ยุติธรรม ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต

ง. ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน ไม่โลภและไม่ตระหนี่

15. การที่ประชาชนมีความขยัน ใฝ่หาความรู้เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และนำมาพัฒนาอาชีพ การกระทำ

ดังกล่าวสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในข้อใด

ก. เงื่อนไขความรู้

ข. เงื่อนไขคุณธรรม

ค. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ง. เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

16. ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1 สอดคล้องกับข้อใด

ก. การใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข. ส่งเสริมให้ชุมชนรวมตัวกันสร้างเครือข่าย
ค. มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลแหล่งน้ำ
ง. สนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกันเป็นกลุ่มหรือสหกรณ์

17. กิจกรรมในข้อใดสอดคล้องกับทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 2
ก. การจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้ยากไร้
ข. เกษตรกรรวมกลุ่มกันจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร
ค. บริษัทน้ำมันประชุมกันเพื่อกำหนดราคาน้ำมัน
ง. ธนาคารทุกธนาคารมีนโยบายการให้สินเชื่อคล้ายกัน

18. ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 3 จัดเป็นความพอเพียงในระดับใด
ก. ระดับพื้นฐาน
ข. ระดับประเทศ
ค. ระดับชุมชน
ง. ระดับครอบครัว

19. การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในภาคอุตสาหกรรม การค้าและบริการ จะส่งผลดีอย่างไร
ก. กิจการงานมีความเป็นระเบียบ
ข. ธุรกิจค่อยๆ เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน
ค. การดำเนินธุรกิจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว
ง. โครงสร้างการบริหารงานมีความเป็นปึกแผ่น

20. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญอย่างไร
ก. ทำให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง
ข. ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่อบอุ่น
ค. เสริมพลังให้ประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคง
ง. เป็นการรวมกลุ่มภาคเกษตรกร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

เฉลย	ง	ก	ง	ค	ค	ง	ค	ง	ง	ง

ข้อ	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
เฉลย	ข	ก	ข	ง	ง	ค	ข	ข	ข	ค

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 – 20	ดีมาก
13 – 16	ดี
9 – 12	พอใช้

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเอง ตามความเหมาะสมก็ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	
เศรษฐศาสตร์	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6**
เรื่อง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	**เวลา 3 ชั่วโมง**

❶ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศ ทำให้ทุกภาคส่วนนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเอง ครอบครัว ภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ

❷ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.4-6/2 ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) วิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัวได้
2) วิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและการบริการได้

❸ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว
2) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

❹ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะการคิดแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

❺ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. มีวินัย
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต
5. ขยัน อดทน
6. พอประมาณ

❻ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนตามแนววัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน (พัฒนาสมองซีกขวา)

1.1 ให้นักเรียนรวมกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน นั่งล้อมวงผลัดกันเล่าความประทับใจในกิจกรรมหรือการกระทำของกลุ่มบุคคลที่แสดงว่าได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ เช่น

> ชาวบ้านชุมชนถ้ำน้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รวมตัวกันจัดชุมชนให้สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ อนุรักษ์สภาพแวดล้อม ป่าไม้ ถ้ำ ให้คงสภาพเป็นธรรมชาติ แบ่งปันการประกอบอาชีพ มีรายได้จากการบริการนักท่องเที่ยว พานั่งแพชมถ้ำ ผลัดกันเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยว มีการให้เช่าตะเกียงหรือโคมไฟ หรือไฟฉายสำหรับส่องดูความงามภายในถ้ำ มีการแบ่งเวรกันทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การทำความสะอาดบริเวณสถานที่ โดยมีคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้วางแผนการทำกิจกรรม และหน้าที่ต่าง ๆ อีกทั้งให้ความยุติธรรมในการแบ่งรายได้ให้แก่ชาวบ้าน

1.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญจากการเล่าประสบการณ์ของสมาชิก ในกลุ่ม

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

2.1 ครูและนักเรียนช่วยกันคัดเลือกกิจกรรมหรือการกระทำของกลุ่มบุคคล หรือชุมชนที่น่าสนใจ และแสดงถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อย่างชัดเจน

2.2 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงเหตุผลของการคัดเลือกกิจกรรมหรือการกระทำของกลุ่มบุคคลหรือชุมชน ในข้อ 2.1 ซึ่งนักเรียนอาจเชื่อมโยงให้เข้ากับทางสายกลาง

เกี่ยวกับความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (พัฒนาสมองซีกขวา)

3.1 ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้ร่วมกันในเรื่องกรอบแนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 นักเรียนนำข้อมูลความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิม แล้วร่วมกันสรุปเป็นความคิดรวบยอดถึงแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ชั่วโมงที่ 2-3

(กิจกรรมต่อเนื่องจากชั่วโมงที่ 1)

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

4.1 นักเรียนรวมกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 5-7 คน ศึกษาความรู้เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากหนังสือเรียน และแหล่งการเรียนรู้

4.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้ศึกษามาในข้อ 4.1 มาอภิปรายร่วมกันถึงประเด็นสำคัญ

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบแนวคิดที่กำหนด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

5.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้และผลการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์มาเป็นพื้นฐานในการหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนดในใบงาน โดยแบ่งกันรับผิดชอบ ดังนี้

- กลุ่มที่ 1-2 ทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับประชาชน
- กลุ่มที่ 3-4 ทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกร
- กลุ่มที่ 5-6 ทำใบงานที่ 2.3 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับภาคอุตสาหกรรม การค้าและการบริการ

5.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ข้อมูล แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้ในใบงานและตรวจสอบความถูกต้อง

1.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานต่อชั้นเรียนและให้กลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยมีครูเป็นผู้ช่วยชี้แนะ และตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตนเอง (พัฒนาสมองซีกขวา)

6.1 ครูมอบหมายชิ้นงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันจัดป้ายนิเทศ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศ โดยให้ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์ผลดีและปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ละฉบับ

2) การวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) การเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว

4) การเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ

6.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมมือกันวางแผนและหาข้อมูล / ข่าวสาร จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มาจัดป้ายนิเทศตามประเด็นที่กำหนดในข้อ 6.1 และร่วมมือกันทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นที่ 7 ขั้นวิเคราะห์คุณค่าและการประยุกต์ใช้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

7.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ผลงานของตน ช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ปรับปรุง และพัฒนางานจนมีความถูกต้องสมบูรณ์

ขั้นที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น (พัฒนาสมองซีกขวา)

8.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานป้ายนิเทศ โดยให้กลุ่มอื่นหมุนเวียนกันมาชม และให้ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในแต่ละงาน

8.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาความรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

❼ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.3	ใบงานที่ 2.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินป้ายนิเทศ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ	แบบประเมินป้ายนิเทศ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

และสังคมของประเทศ	ของประเทศ	
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

❽ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม.4-ม.6
2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
   (1) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. **แนวทางส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนสำหรับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : หจก. บางกอกบล๊อก, 2548.
   (2) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานโครงการอันเนื่องมากจากพระราชดำริ**. กษัตริย์นักพัฒนา.** กรุงเทพมหานคร : ดอกเบี้ย, 2546.
   (3) ศึกษาธิการ, กระทรวง และสำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน. **ทฤษฎีใหม่ในหลวงชีวิตพอเพียง.** กรุงเทพมหานคร **:** กระทรวงศึกษาธิการและร่วมด้วยช่วยกัน**,** 2544.
   (4) สุนทร กุลวัฒนวรพงศ์. **ตามรอยพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงทฤษฎีใหม่.** กรุงเทพมหานคร **:** ชมรมเด็ก, 2544.
   (5) วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทย.** กรุงเทพมหานคร **:** บริษัท สำนักพิมพ์แสงดาว จำกัด, 2550.
   (6) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร.** กรุงเทพมหานคร **:** มปพ, 2548.
   (7) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **สรุปผลการสัมมนาการพัฒนากรอบแนวคิดและการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพมหานคร **:** มปพ, 2547.
3) เอกสารความรู้เพิ่มเติม
4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับประชาชน
5) ใบงานที่ 2.2 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกร
6) ใบงานที่ 2.3 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับภาคอุตสาหกรรม การค้า และการบริการ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

http://www.sufficiencyeconomy.org/

http://www.doae.go.th/report/SE/html/01.htm

http://www.inspect9.moe.go.th/economic_king80.ht

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนะธรรม

( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

( ) สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด

( ) การบูรณาการเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ

( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้

( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย

( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะกระบวนการ

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอนและผู้บันทึก

(นางแสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินป้ายนิเทศ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

กลุ่มที่.....

สมาชิกของกลุ่ม 1. ..... 2. .....

3. ..... 4. .....

5. ..... 6. .....

ลำดับที่	รายการประเมิน	คุณภาพผลงาน			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์ผลดีและปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ แต่ละฉบับ				
2	การวิเคราะห์แผนพัฒนาฯ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
3	การเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว				
4	การเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคอุตสาหกรรม การค้าและบริการ				
5	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดป้ายนิเทศ				
	รวม				

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ปรับปรุง

เอกสารความรู้เพิ่มเติม

เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน **ทางสายกลาง** โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการ

วางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาประเทศตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีหลักพิจารณาอยู่ด้วยกัน 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ **ควรจะเป็น** โดยมีพื้นฐานมาจาก *วิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย* สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อ **ความมั่นคง** และ**ความยั่งยืน** ของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ใน**ทุกระดับ** โดยเน้นการปฏิบัติตนบน**ทางสายกลาง** และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ดังนี้

✧ ***ความพอประมาณ*** หมายถึง *ความพอดี* ที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

✧ ***ความมีเหตุผล*** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

✧ ***การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว*** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

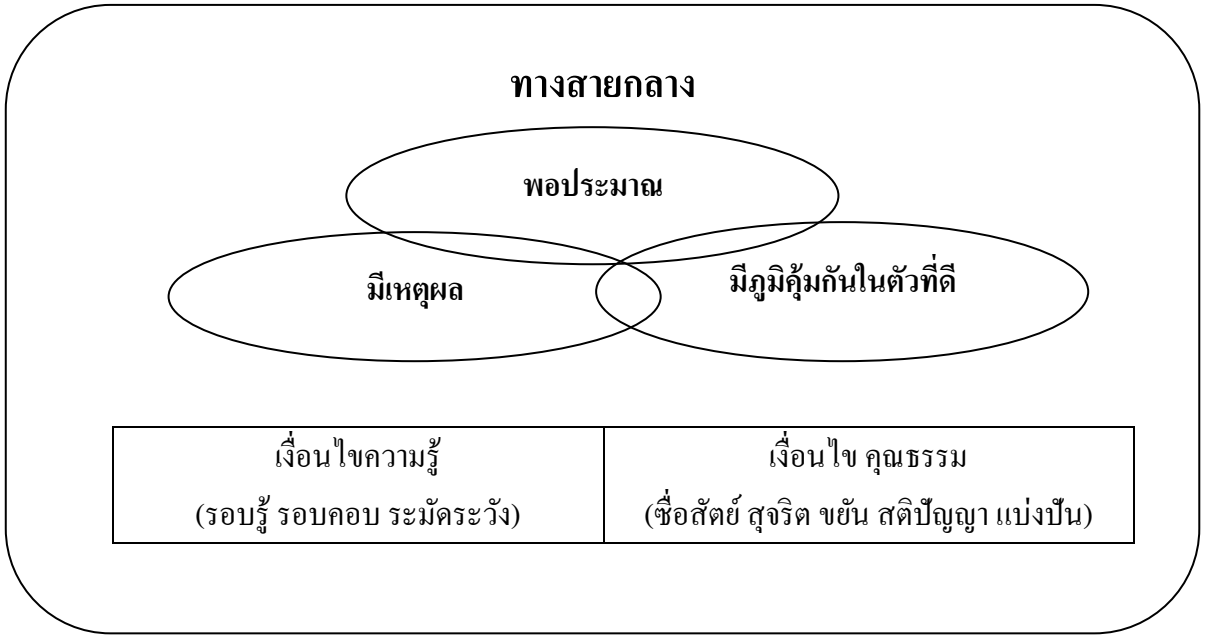
4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

✧ ***เงื่อนไขความรู้*** ประกอบด้วย ความรอบรู้ เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

✧ ***เงื่อนไขคุณธรรม*** ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย การมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ และไม่ตระหนี่

5. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

สรุปปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นำสู่

ชีวิต/เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม

สมดุล/มั่นคง/ยั่งยืน

เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางปฏิบัติของ**ทฤษฎีใหม่** เป็นแนวทางในการพัฒนาไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเอง ในระดับต่าง ๆ **อย่างเป็นขั้นตอน** โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี

เศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายกว้างกว่าทฤษฎีใหม่ โดยที่**เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้บอกหลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่** ในขณะที่**แนวพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่**หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นขั้นตอนนั้น **เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติ** ที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม

ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีอยู่ 2 แบบ คือ *แบบพื้นฐานกับแบบก้าวหน้า* ได้ดังนี้

ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว โดยเฉพาะเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐานเทียบได้กับทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ที่มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลแหล่งน้ำ ต้องพึ่งพาน้ำฝนและประสบความเสี่ยงจากการที่น้ำไม่พอเพียง แม้กระทั่งสำหรับการปลูกข้าวเพื่อบริโภค และมีข้อสมมติว่า ที่ดินพอเพียงในการขุดบ่อเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว จากการแก้ปัญหาความเสี่ยงเรื่องน้ำ จะทำให้เกษตรกรสามารถมีข้าวเพื่อการบริโภคยังชีพในระดับหนึ่งได้ และใช้ที่ดินส่วนอื่น ๆ สนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัว รวมทั้งขายในส่วนที่เหลือเพื่อมีรายได้ที่จะใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดขึ้นในระดับครอบครัว

อย่างไรก็ตาม แม้กระทั่ง ในทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ก็จำเป็นที่เกษตรกรจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ราชการ มูลนิธิ ตามความเหมาะสม

ความพอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กรเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ หรือการที่ธุรกิจต่าง ๆ รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจ

กล่าวคือ เมื่อสมาชิกในแต่ละครอบครัวหรือองค์กรต่าง ๆ มีความพอเพียงขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะรวมกลุ่มเพื่อร่วมมือกันสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มและส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนกัน การแบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลังและความสามารถของตน ซึ่งจะสามารถทำให้ชุมชนโดยรวมหรือเครือข่ายวิสาหกิจนั้น ๆ เกิดความพอเพียงในวิถีปฏิบัติอย่างแท้จริง

ความพอเพียงในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในประเทศ เช่น บริษัทขนาดใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะเช่นนี้ จะเป็นประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนา หรือร่วมมือกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประเทศอันเป็นสังคมใหญ่ซึ่งประกอบด้วยชุมชน องค์กรและธุรกิจต่างๆ ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง กลายเป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียงที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ในที่สุด

การสร้างขบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอให้ริเริ่ม **การสร้างขบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง** เพื่อสานต่อความคิดและเชื่อมโยงการขยายผลที่เกิดจากการนำปรัชญาฯ ไปใช้อย่างหลากหลาย รวมทั้งเพื่อจุดประกายให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับ และการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกภาคส่วนของสังคมอย่างจริงจัง

จาก **พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์ นับตั้งแต่ปี 2517** เป็นต้นมา จะพบว่าพระองค์ท่านได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ การรู้จักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชา ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นที่รู้จักกันภายใต้ชื่อว่า **เศรษฐกิจพอเพียง**

สศช. จึงได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่าง ๆ มารวมกันกลั่นกรองพระราชดำรัส ฯ สรุปเป็นนิยาม **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** และได้อัญเชิญมาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำ **แผนพัฒนาฯ**

ฉบับที่ 9 และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีความเข้าใจและนำไปประกอบการดำเนินชีวิต

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง มี**เป้าหมายหลัก** เพื่อสร้างเครือข่ายเรียนรู้ ให้มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นกรอบความคิด เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทยในทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อน เพื่อ*สร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง* เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนทุกคนสามารถ*นำหลักปรัชญาฯ ไปประยุกต์ใช้ได้*อย่างเหมาะสม *และปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์* ในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการ**เสริมพลังให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์** โดยให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็งรักษาความสมดุลของทุนและทรัพยากรในมิติต่าง ๆ ตลอดจนสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน และนำไปสู่ **ความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนชาวไทย**

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นในลักษณะเครือข่ายและการระดมพลังจากทุกภาคส่วน

(1) เครือข่ายด้านผู้นำทางความคิด
(2) เครือข่ายด้านประชาสังคม
(3) เครือข่ายด้านสื่อมวลชนและประชาชน
(4) เครือข่ายด้านสถาบันการศึกษาและเยาวชน
(5) เครือข่ายด้านองค์กรภาคธุรกิจเอกชน
(6) เครือข่ายด้านองค์กรภาครัฐ
(7) เครือข่ายด้านวิชาการ
(8) เครือข่ายด้านสถาบันการเมือง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548) .
เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร. กรุงเทพฯ : ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์.

ใบงานที่ 1

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับประชาชน

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนหาข้อมูล / ข่าวสาร จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่แสดงว่า ประชาชนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูล / ข่าวสาร ในข้อ 1 แล้วตอบคำถาม ตามหัวข้อที่กำหนด

เรื่อง .....

สาระสำคัญโดยย่อ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับประชาชน

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนหาข้อมูล / ข่าวสาร จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่แสดงว่า ประชาชนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูล / ข่าวสาร ในข้อ 1 แล้วตอบคำถาม ตามหัวข้อที่กำหนด

เรื่อง .....

สาระสำคัญโดยย่อ .....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 – 20	ดีมาก
13 – 16	ดี
9 – 12	พอใช้
5 – 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเอง ตามความเหมาะสมก็ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	
เศรษฐศาสตร์	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สหกรณ์และการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชนของไทย	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6**
เรื่อง สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย	**เวลา 4 ชั่วโมง**

❶ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การดำเนินงานของสหกรณ์แต่ละประเภทจนประสบความสำเร็จนั้น ส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับชุมชนและประเทศชาติ

❷ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.4-6/3 ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์ได้
2) อธิบายวิวัฒนาการของสหกรณ์ และประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทยได้
3) วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จได้
4) วิเคราะห์ความสำคัญของสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจได้

❸ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย
2) ความหมาย ความสำคัญ และหลักการของระบบสหกรณ์
3) ตัวอย่างและประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทย
4) ความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศ

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

❹ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

❺ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. อยู่อย่างพอเพียง

❻ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด, เทคนิคโต๊ะกลม วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ชั่วโมงที่ 1-2

1. นักเรียนผลัดกันเล่าประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมเกี่ยวกับสหกรณ์ที่นักเรียนรู้จัก หรือเคยเป็นสมาชิก เช่น
   1) สหกรณ์ร้านค้า
   2) สหกรณ์โรงเรียน
   3) สหกรณ์การเกษตร
   4) สหกรณ์นิคม
   5) สหกรณ์การประมง
   6) สหกรณ์ออมทรัพย์ ฯลฯ
2. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะสำคัญของสหกรณ์ ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะสำคัญ และหลักการของสหกรณ์

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลาง ค่อนข้างอ่อน และอ่อน (โดยครูจัดกลุ่มไว้ล่วงหน้า) ให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจับคู่กันเป็น 3 คู่ แต่ละคู่ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้
   - คู่ที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะสำคัญของสหกรณ์ และหลักปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และช่วยกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์
   - คู่ที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ และช่วยกันทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์
   - คู่ที่ 3 ศึกษาความรู้เรื่อง วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย และช่วยกันทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย
4. นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงานที่ช่วยกันทำ และผลัดกันอธิบายประเด็นสำคัญของเรื่องที่ศึกษา
5. นักเรียนแต่ละคู่ของแต่ละกลุ่มผลัดกันอธิบายความรู้ตามหัวข้อในใบงานที่คู่ของตนรับผิดชอบเรียงตามลำดับจากคู่ที่ 1 ถึงคู่ที่ 3 และให้สมาชิกที่มีความสงสัยได้ซักถามจนมีความเข้าใจกระจ่างชัดเจน ในกรณีที่ยังไม่เข้าใจให้ถามครูผู้สอน
6. ครูสุ่มเรียกนักเรียนแต่ละกลุ่มออกไปเฉลยคำตอบในใบงาน กลุ่มละ 1 ใบงาน และให้กลุ่มอื่นที่มีผลงานแตกต่างกันออกไปได้นำเสนอเพิ่มเติม โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูนำภาพกิจกรรมสหกรณ์ต่างๆ ในประเทศไทย มาให้นักเรียนดูและช่วยกันคิดว่า กิจกรรมดังกล่าวจัดเป็นกิจกรรมที่อยู่ในสหกรณ์ประเภทใด เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์นิคม ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่
   1) การรวมกลุ่มการเกษตร
   2) การจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์
   3) การฝากเงิน การกู้เงินของสมาชิกในชุมชน หรือในโรงงาน
   4) ภาพการรวมกลุ่มของชาวประมง
2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาความรู้เรื่อง ประเภทของสหกรณ์ และปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จ จากหนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม หรือแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 1.4 เรื่อง สหกรณ์ในประเทศไทย โดยปฏิบัติดังนี้
   1) สมาชิกคนที่ 1 ของกลุ่มเขียนคำตอบข้อที่ 1 แล้วส่งใบงานไปยังคนที่ 2
   2) สมาชิกคนที่ 2 ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบของสมาชิกคนที่ 1 แล้วเขียนคำตอบเพิ่มเติม ในกรณีที่คำตอบไม่สมบูรณ์ หรือแก้ไขในส่วนที่ยังไม่ถูกต้อง จากนั้นเขียนคำตอบในข้อ 2 แล้วส่งใบงานไปยังคนที่ 3
   3) สมาชิกคนที่ 3 ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบของสมาชิกคนที่ 2 แล้วเขียนคำตอบเพิ่มเติม ในกรณีที่คำตอบไม่สมบูรณ์ หรือแก้ไขในส่วนที่ยังไม่ถูกต้อง จากนั้นเขียนคำตอบในข้อ 3

   ให้สมาชิกในกลุ่มคนต่อไปดำเนินกิจกรรมเช่นเดียวกันนี้จนครบทุกข้อ
4. สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มจะได้มีโอกาสอ่านและเขียนคำตอบหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ จนเสร็จทุกคำถาม
5. สมาชิกในกลุ่มทุกคนช่วยกันทบทวนความถูกต้องของการทำใบงาน
6. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2.1 และช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับลักษณะของสหกรณ์แต่ละประเภท และปัจจัยสำคัญที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ
7. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสืบค้นข้อมูลการดำเนินกิจการของสหกรณ์ที่นักเรียนสนใจมา 1 แห่ง แล้วรายงานสรุปตามหัวข้อที่กำหนด ในใบงานที่ 1.5 เรื่อง สืบค้นข้อมูลกิจการสหกรณ์

ชั่วโมงที่ 4

1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงการดำเนินงานการสืบค้นข้อมูลกิจการสหกรณ์ของแต่ละกลุ่มว่ามีวิธีการดำเนินการในการทำงาน หรือมีขั้นตอนการทำงานอย่างไร มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรค ตลอดทั้งการแก้ไขปัญหาอย่างไร
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อนำเสนอผลงาน ตามหัวข้อที่กำหนด โดยมีกลุ่มอื่นที่เป็นฝ่ายฟังได้ช่วยกันเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
   - กลุ่มที่ 1 นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ 2 เสนอแนะเพิ่มเติม
   - กลุ่มที่ 2 นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ 3 เสนอแนะเพิ่มเติม
   - กลุ่มที่ 3 นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ 4 เสนอแนะเพิ่มเติม
   - กลุ่มที่ 4 นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ 5 เสนอแนะเพิ่มเติม
   - กลุ่มที่ 5 นำเสนอผลงาน กลุ่มที่ 1 เสนอแนะเพิ่มเติม
3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางการดำเนินกิจการสหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จ และความสำคัญของสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ

❼ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.3	ใบงานที่ 1.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.4	ใบงานที่ 1.4	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

❽ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม.4-ม.6
2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
   (1) เชิญ บำรุงวงศ์ และกฤษฎา ประศาสน์วุฒิ. **หลักการ อุดมการณ์สหกรณ์และวิธีการสหกรณ์ ในประมวลสาระชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ หน่วยที่ 1 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.** นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.
   (2) โอภาวดี เข็มทอง. **วิวัฒนาการสหกรณ์ในต่างประเทศในประมวลสาระชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.** นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.
3) สื่อการสอน ภาพกิจกรรมสหกรณ์
4) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์
5) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์
6) ใบงานที่ 1.3 เรื่อง วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย
7) ใบงานที่ 1.4 เรื่อง สหกรณ์ในประเทศไทย

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
   http://www.kwc.ac.th/3Society.htm

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนะรรม

( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

( ) สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด

( ) การบูรณาการเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ

( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้

( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย

( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะกระบวนการ

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอนและผู้บันทึก

(นางแสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

สื่อการสอน

ภาพกิจกรรมสหกรณ์

การรวมกลุ่มการเกษตร

การจำหน่ายสินค้าสหกรณ์

การฝากเงิน การกู้เงินของสมาชิกในชุมชน

การรวมกลุ่มของชาวประมง

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. สหกรณ์มีลักษณะสำคัญอย่างไร

2. หลักปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยทั่วไป มีอะไรบ้าง

เฉลย

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. สหกรณ์มีลักษณะสำคัญอย่างไร

1) เป็นธุรกิจที่มีปัจจัยการผลิตคือ คน เงิน ทรัพยากร และการจัดการ

2) เกิดจากการรวมคน รวมทุนด้วยความสมัครใจ เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม

3) มีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4) เป็นนิติบุคคล มีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

5) สมาชิกทุกคนมีสิทธิเสมอภาคเท่าเทียมกัน

6) มีกฎหมายสหกรณ์ และข้อบังคับสหกรณ์เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ

2. หลักปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยทั่วไป มีอะไรบ้าง

1) เปิดรับสมาชิกทั่วไป

2) สมาชิกคนหนึ่งออกเสียงลงคะแนนได้เสียงเดียว

3) จ่ายเงินปันผลตามส่วนแห่งการซื้อของสมาชิก

4) จ่ายดอกเบี้ยตามหุ้นในอัตราจำกัด

5) เป็นกลางในลัทธิศาสนาและการเมือง

6) ขายสินค้าตามราคาตลาด และขายด้วยเงินสด

7) ส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์

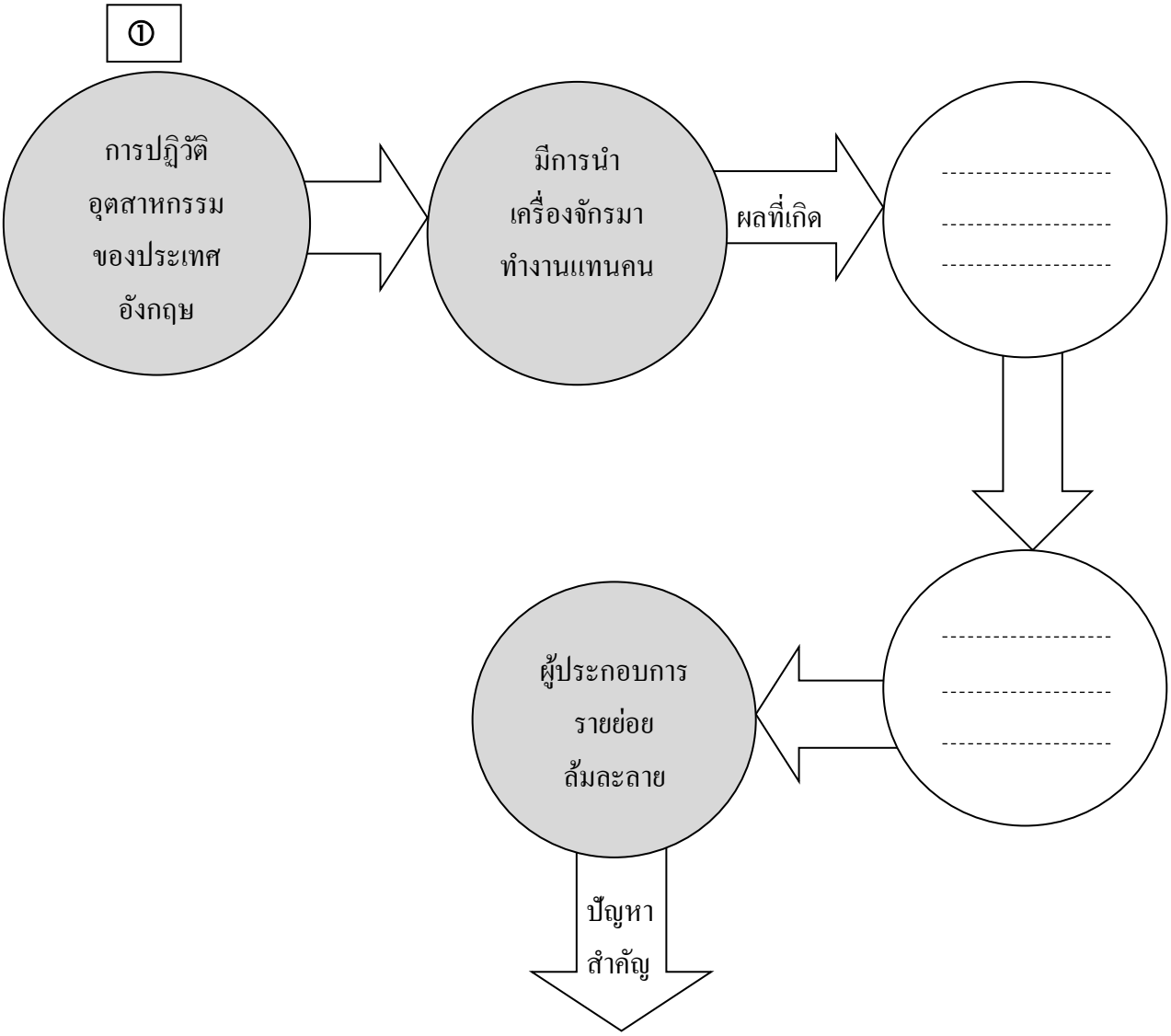
.....

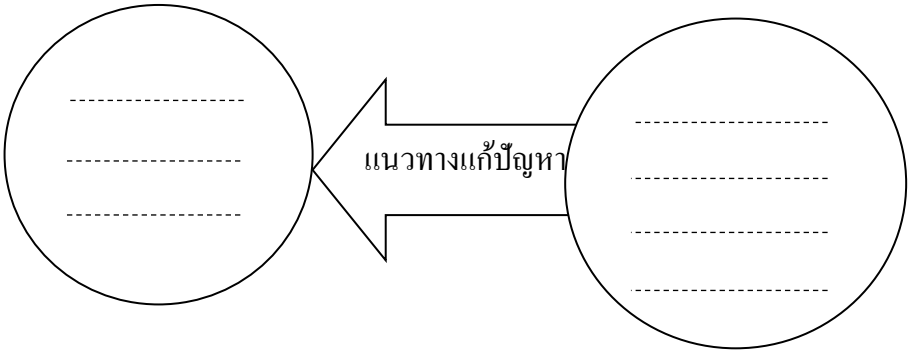
.....

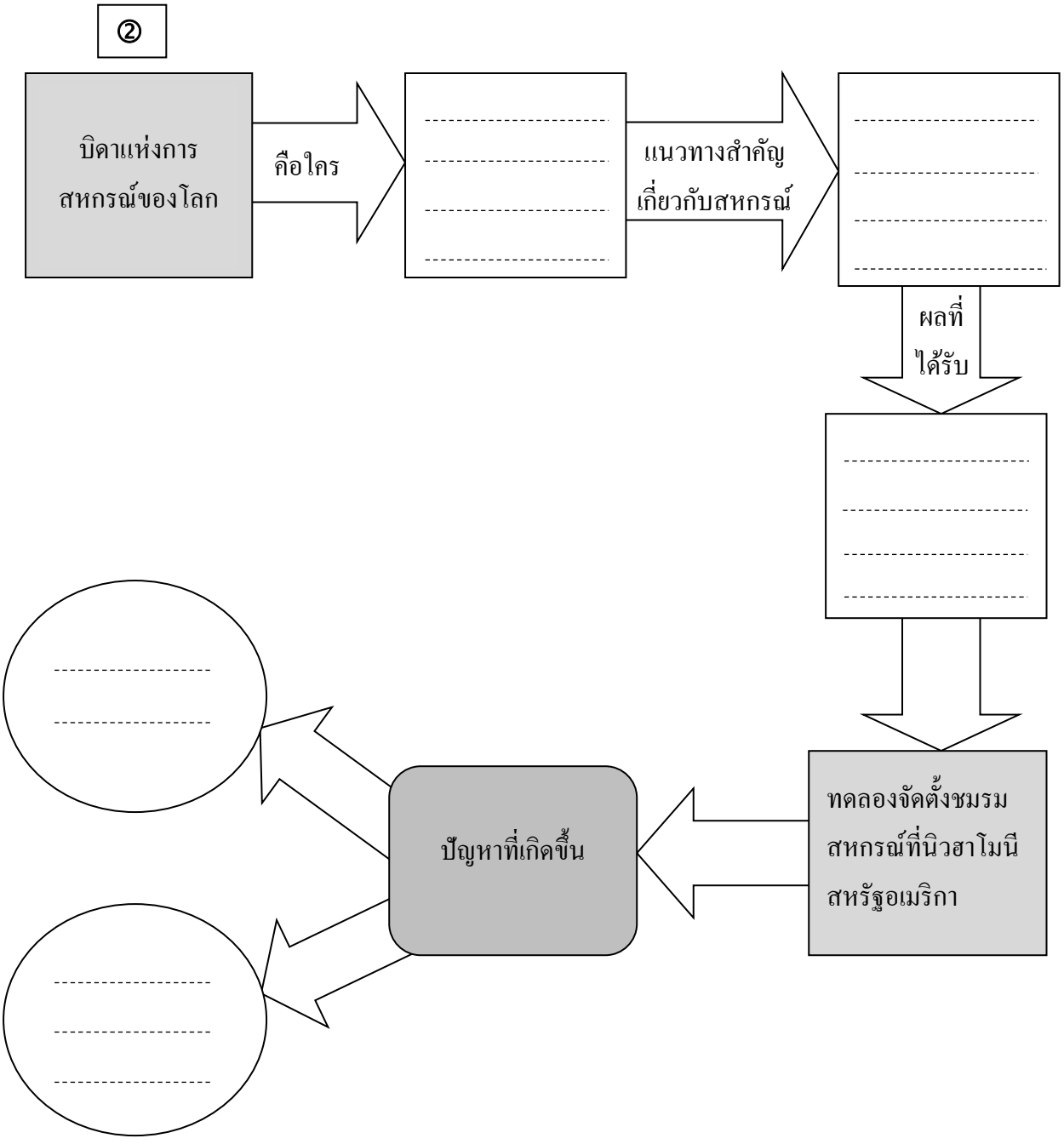
ใบงานที่ 1.2

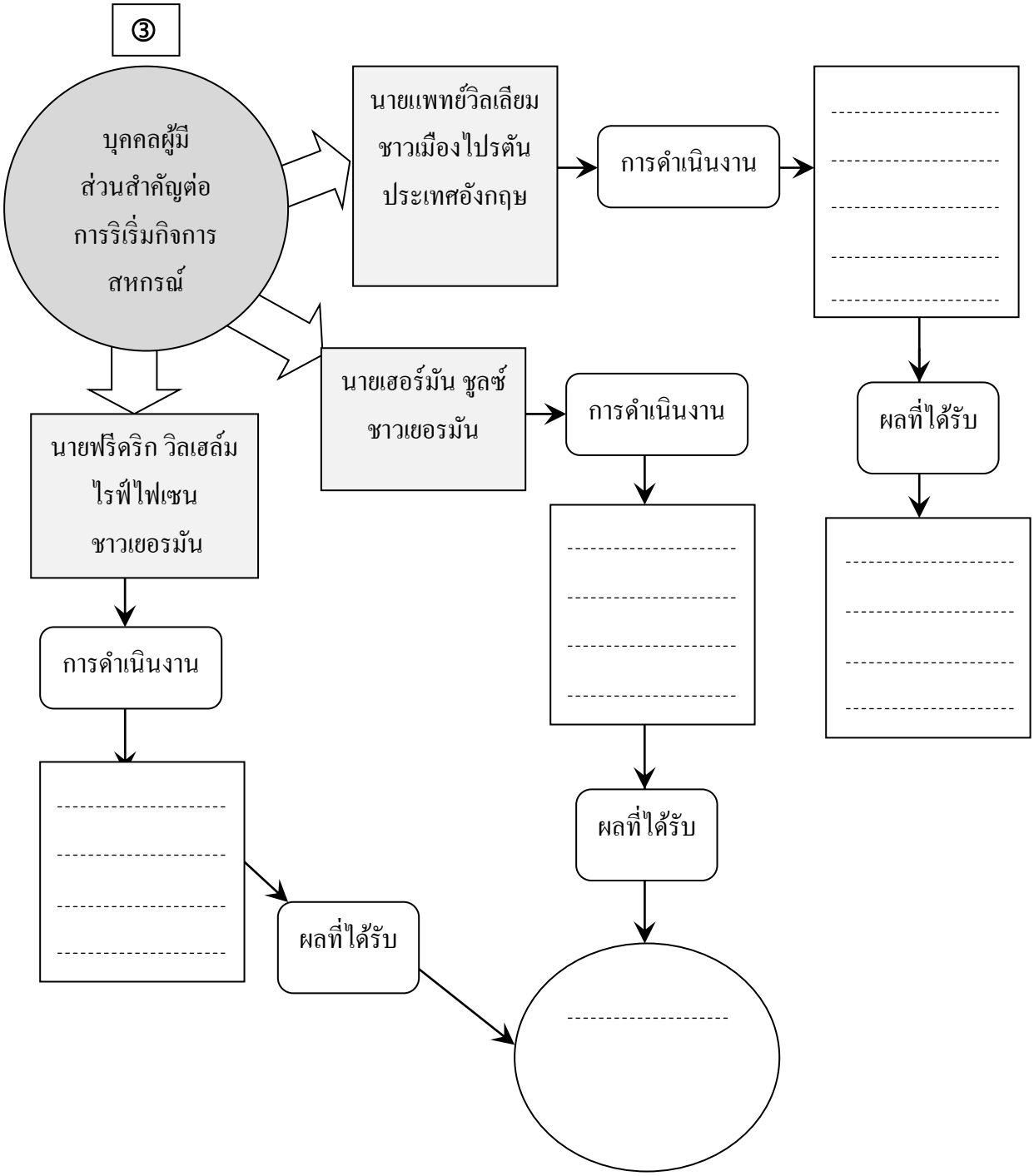
เรื่อง ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อความในกรอบว่างที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับข้อความที่กำหนดให้

แนวทางแก้ปัญหา

②
บิดาแห่งการสหกรณ์ของโลก
คือใคร
แนวทางสำคัญเกี่ยวกับสหกรณ์
ผลที่ได้รับ
ทดลองจัดตั้งชมรมสหกรณ์ที่นิวฮาโมนี สหรัฐอเมริกา
ปัญหาที่เกิดขึ้น

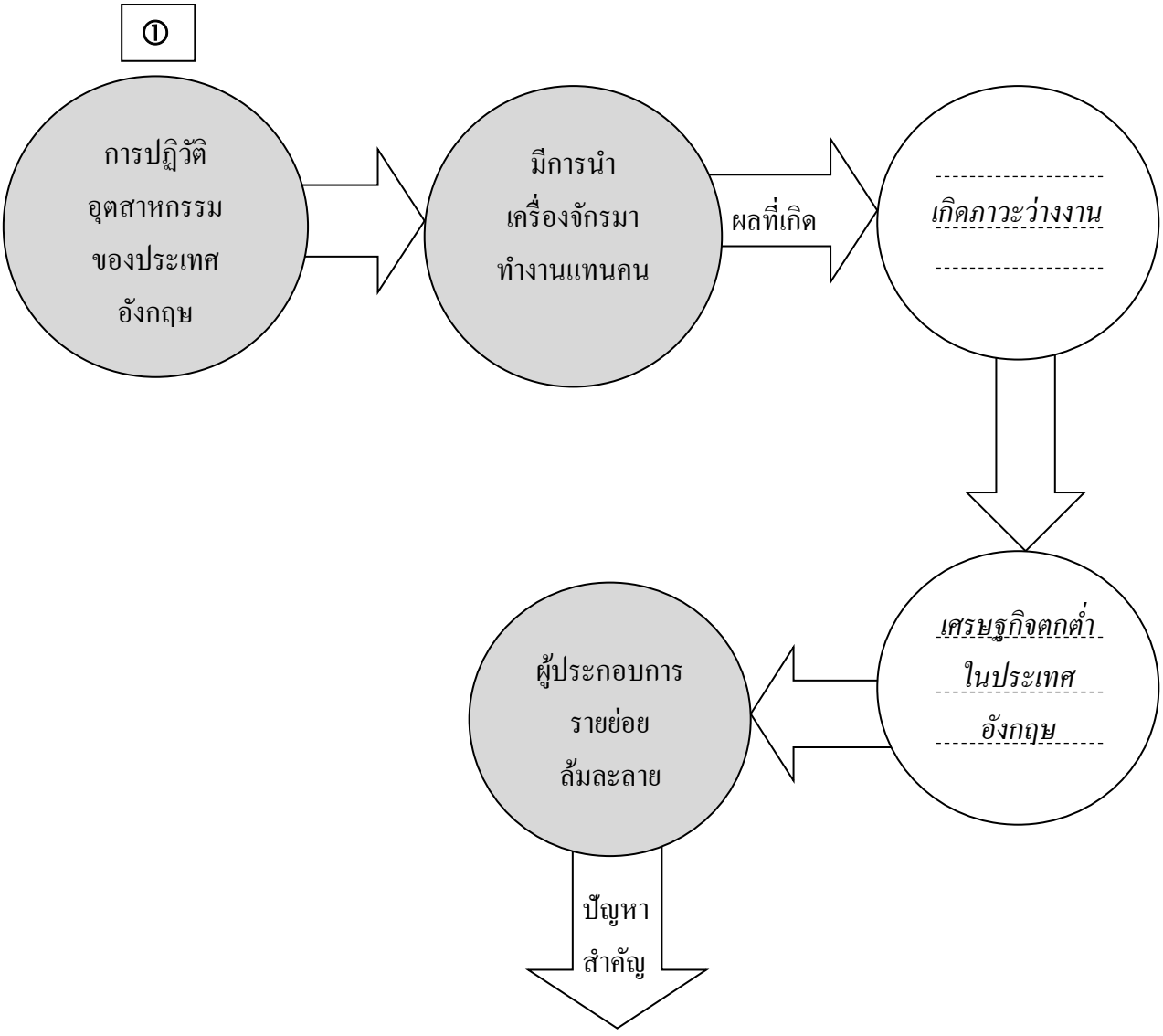

③
บุคคลผู้มีส่วนสำคัญต่อการริเริ่มกิจการสหกรณ์
นายแพทย์วิลเลียม ชาวเมืองไปรตัน ประเทศอังกฤษ
การดำเนินงาน
ผลที่ได้รับ
นายเฮอร์มัน ชูลซ์ ชาวเยอรมัน
การดำเนินงาน
ผลที่ได้รับ
นายฟรีดริก วิลเฮล์ม ไรฟ์ไฟเซน ชาวเยอรมัน
การดำเนินงาน
ผลที่ได้รับ

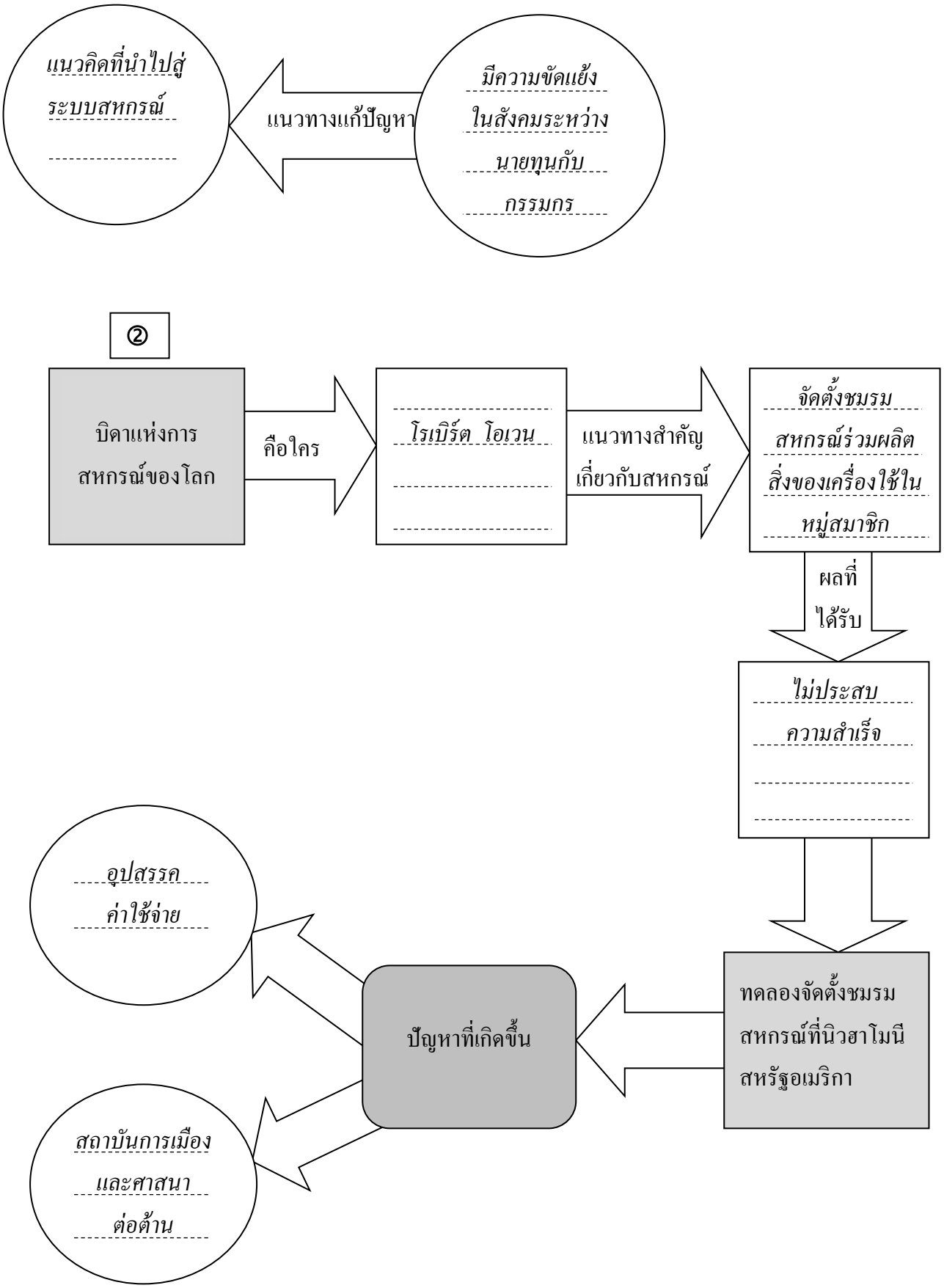
เฉลย

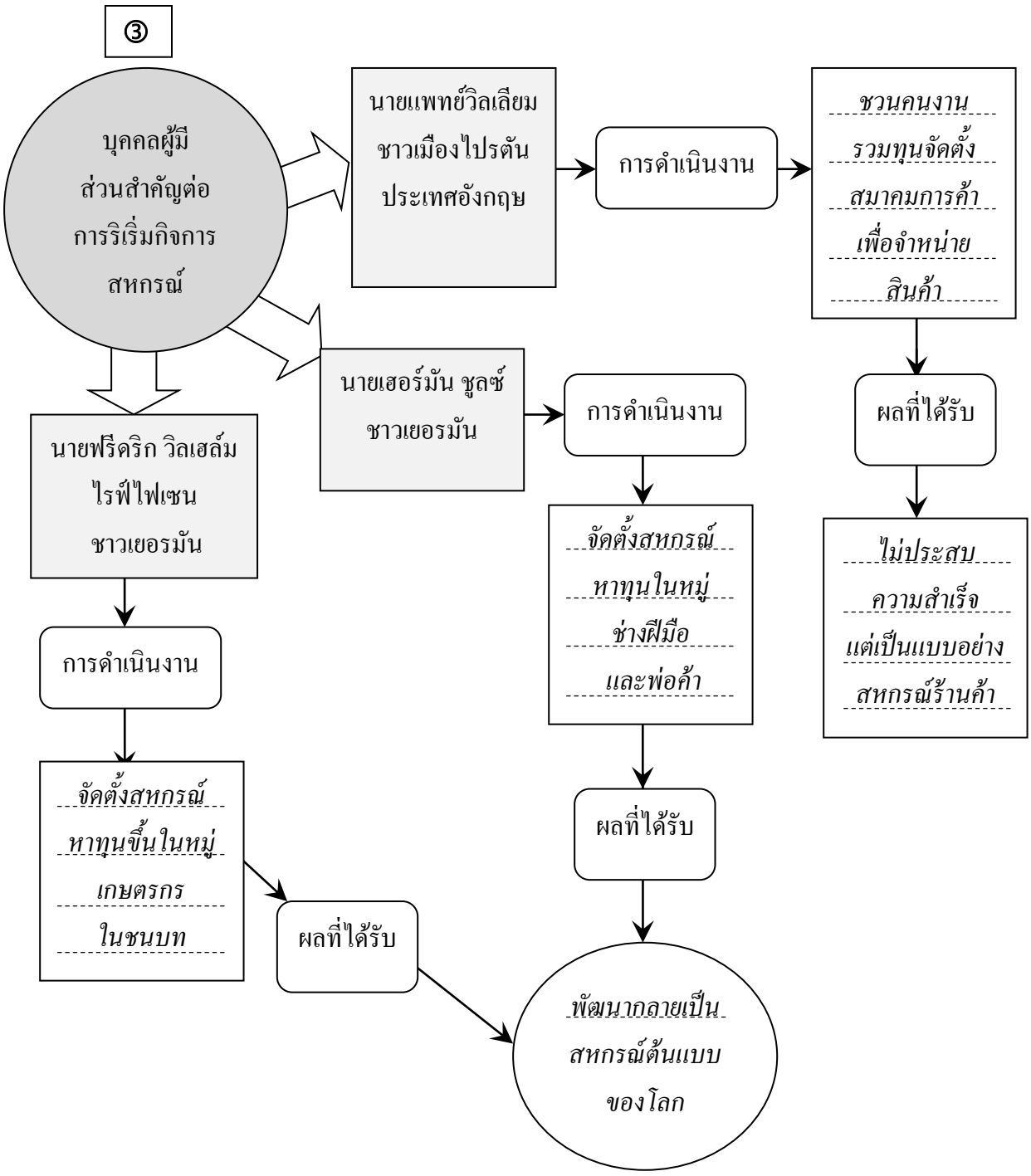
ใบงานที่ 1.2

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อความในกรอบว่างที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับข้อความที่กำหนดให้

แนวคิดที่นำไปสู่ระบบสหกรณ์
แนวทางแก้ปัญหา
มีความขัดแย้งในสังคมระหว่างนายทุนกับกรรมกร
②
บิดาแห่งการสหกรณ์ของโลก
คือใคร
โรเบิร์ต โอเวน
แนวทางสำคัญเกี่ยวกับสหกรณ์
จัดตั้งชมรมสหกรณ์ร่วมผลิตสิ่งของเครื่องใช้ในหมู่สมาชิก
ผลที่ได้รับ
ไม่ประสบความสำเร็จ
อุปสรรคค่าใช้จ่าย
ปัญหาที่เกิดขึ้น
ทดลองจัดตั้งชมรมสหกรณ์ที่นิวฮาโมนีสหรัฐอเมริกา
สถาบันการเมืองและศาสนาต่อต้าน

③
บุคคลผู้มีส่วนสำคัญต่อการริเริ่มกิจการสหกรณ์
นายแพทย์วิลเลียม ชาวเมืองไปรตัน ประเทศอังกฤษ
การดำเนินงาน
ชวนคนงานรวมทุนจัดตั้งสมาคมการค้าเพื่อจำหน่ายสินค้า
ผลที่ได้รับ
ไม่ประสบความสำเร็จแต่เป็นแบบอย่างสหกรณ์ร้านค้า
นายเฮอร์มัน ชูลซ์ ชาวเยอรมัน
การดำเนินงาน
จัดตั้งสหกรณ์หาทุนในหมู่ช่างฝีมือและพ่อค้า
ผลที่ได้รับ
นายฟรีดริก วิลเฮล์ม ไรฟ์ไฟเซน ชาวเยอรมัน
การดำเนินงาน
จัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้นในหมู่เกษตรกรในชนบท
ผลที่ได้รับ
พัฒนากลายเป็นสหกรณ์ต้นแบบของโลก

ใบงานที่ 1.3
เรื่อง วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำหมายเลขบนข้อความที่กำหนดให้ ไปเรียงลำดับในกรอบด้านล่างตามลำดับเหตุการณ์

1 ประกาศพระราชบัญญัติสหกรณ์ฉบับแรก ในพ.ศ. 2471	2 ร้านสหกรณ์แห่งแรก ที่อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชื่อ ร้านสหกรณ์บ้านสินใช้	3 การจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นสถาบันการให้การศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์ทั้งประเทศ ติดต่อประสานงานกับสหกรณ์ต่างประเทศ
4 จัดตั้งสหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ จังหวัดพิษณุโลก	5 การควบกิจการสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน ควบกิจการเป็นขนาดใหญ่ ดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์	6 ประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดสหกรณ์ไว้ 6 ประการ
7 การดำเนินการขยายกิจการสหกรณ์ ระยะแรกนั้นมีข้อจำกัดเรื่อง ทุนและข้อจำกัดในทางกฎหมาย	8 การริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์เช่าซื้อที่ดินที่จังหวัด ปทุมธานี	9 พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ จัดตั้งสหกรณ์ชนิดไรฟ์ไฟเซน ที่ประเทศเยอรมัน เพื่อปรับใช้กับไทย จุดมุ่งหมายที่จะอุปถัมภ์คนจน
10 สหกรณ์หาทุนแปรสภาพเป็นสหกรณ์การเกษตร มาจนถึงปัจจุบัน		

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์สำคัญของการจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. สหกรณ์ตามประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2516 แบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย

ใบงานที่ 1.3

เรื่อง วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำหมายเลขบนข้อความที่กำหนดให้ ไปเรียงลำดับในกรอบด้านล่างตามลำดับเหตุการณ์

1 ประกาศพระราชบัญญัติสหกรณ์ฉบับแรก ในพ.ศ. 2471	2 ร้านสหกรณ์แห่งแรก ที่อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชื่อ ร้านสหกรณ์บ้านสินใช้	3 การจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นสถาบันการให้การศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์ทั้งประเทศ ติดต่อประสานงานกับสหกรณ์ต่างประเทศ
4 จัดตั้งสหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ จังหวัดพิษณุโลก	5 การควบกิจการสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน ควบกิจการเป็นขนาดใหญ่ ดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์	6 ประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดสหกรณ์ไว้ 6 ประการ
7 การดำเนินการขยายกิจการสหกรณ์ ระยะแรกนั้นมีข้อจำกัดเรื่อง ทุนและข้อจำกัดในทางกฎหมาย	8 การริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์เช่าซื้อที่ดินที่จังหวัด ปทุมธานี	9 พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ จัดตั้งสหกรณ์ชนิดไรฟ์ไฟเซน ที่ประเทศเยอรมัน เพื่อปรับใช้กับไทย จุดมุ่งหมายที่จะอุปถัมภ์คนจน
10 สหกรณ์หาทุนแปรสภาพเป็นสหกรณ์การเกษตร มาจนถึงปัจจุบัน		

9	*4*	*7*	*1*	*8*	*2*	*5*	*10*	*3*	*6*

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์สำคัญของการจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย คืออะไร

1) เพื่อเป็นสถาบันสำหรับให้การศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศ
2) เพื่อติดต่อประสานงานกับสถาบันสหกรณ์ต่างประเทศ
3) เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ และความช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์สากล ในด้านอื่นๆ ที่มิใช่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ

2. สหกรณ์ตามประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2516 แบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ
1) สหกรณ์การเกษตร
2) สหกรณ์นิคม
3) สหกรณ์ประมง
4) สหกรณ์ออมทรัพย์
5) สหกรณ์ร้านค้า
6) สหกรณ์บริการ

ใบงานที่ 1.4

เรื่อง สหกรณ์ในประเทศไทย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายลักษณะของสหกรณ์ในประเทศไทย แต่ละประเภท

1. สหกรณ์จำกัด → .....

2. สหกรณ์ไม่จำกัด → .....

3. สหกรณ์การเกษตร → .....

4. สหกรณ์ประมง → .....

5. สหกรณ์ที่ดิน → ----------

6. สหกรณ์ร้านค้า → ----------

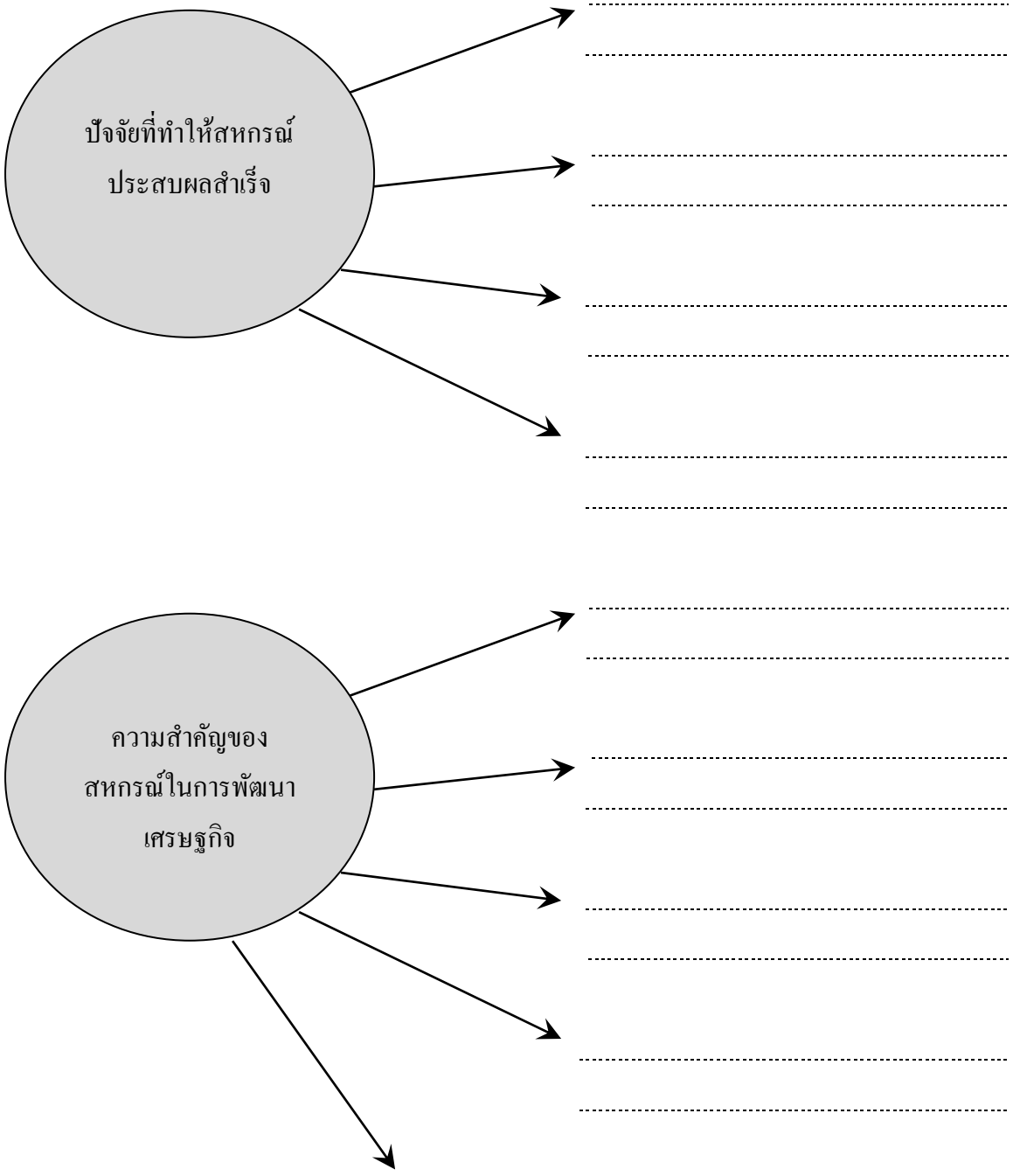
7. สหกรณ์ออมทรัพย์ → ----------

8. สหกรณ์บริการ → ----------

9. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน → ----------

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จ และความสำคัญของสหกรณ์

เฉลย

ใบงานที่ 1.4

เรื่อง สหกรณ์ในประเทศไทย

ตอนที่ 1

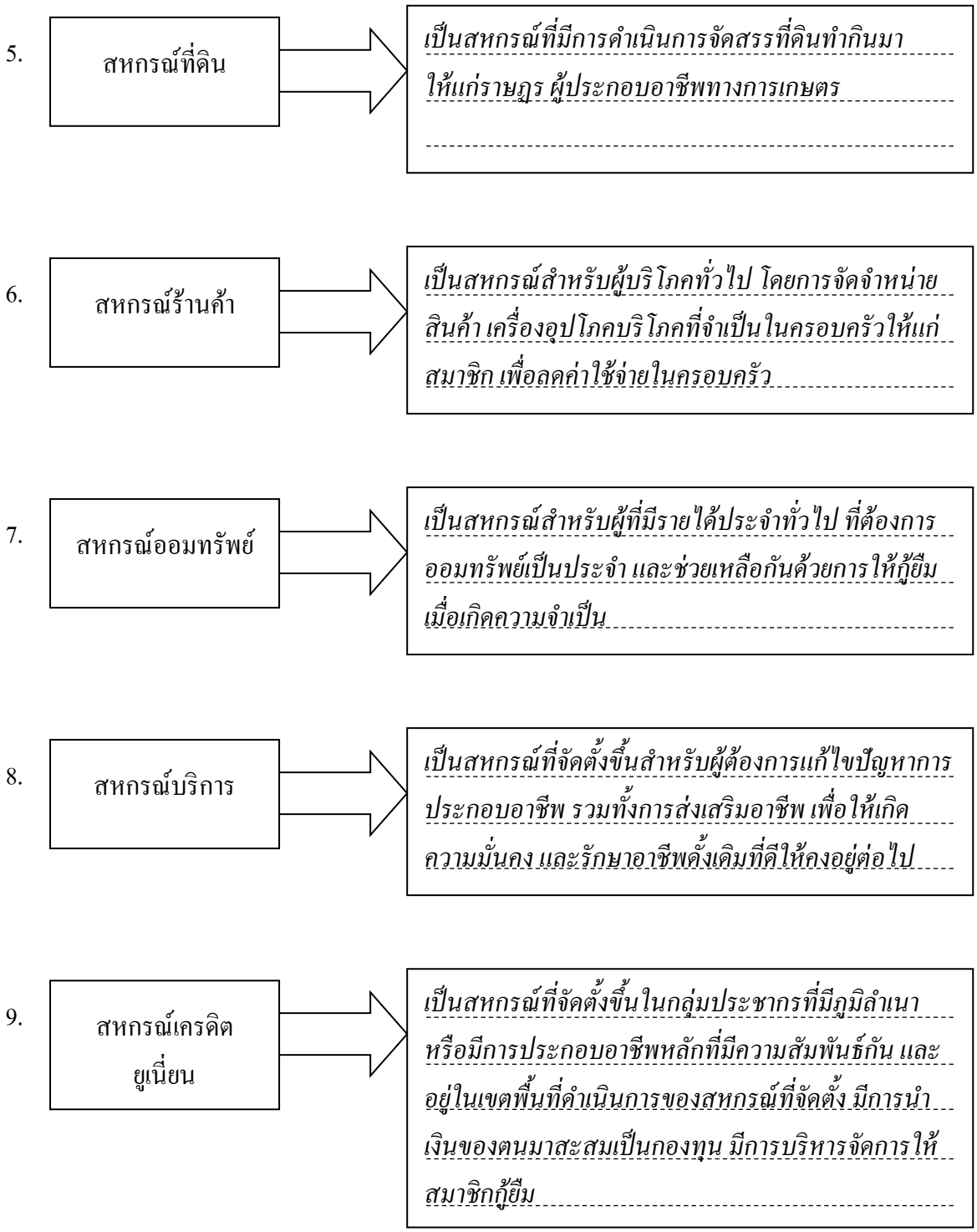
คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายลักษณะของสหกรณ์ในประเทศไทย แต่ละประเภท

1. สหกรณ์จำกัด → *สหกรณ์ที่สมาชิกมีความรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนค่าหุ้นที่ยังใช้ไม่ครบมูลค่าที่ตนถือ*

2. สหกรณ์ไม่จำกัด → *สหกรณ์ซึ่งสมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกันในหนี้ทั้งปวงของสหกรณ์ โดยไม่จำกัด*

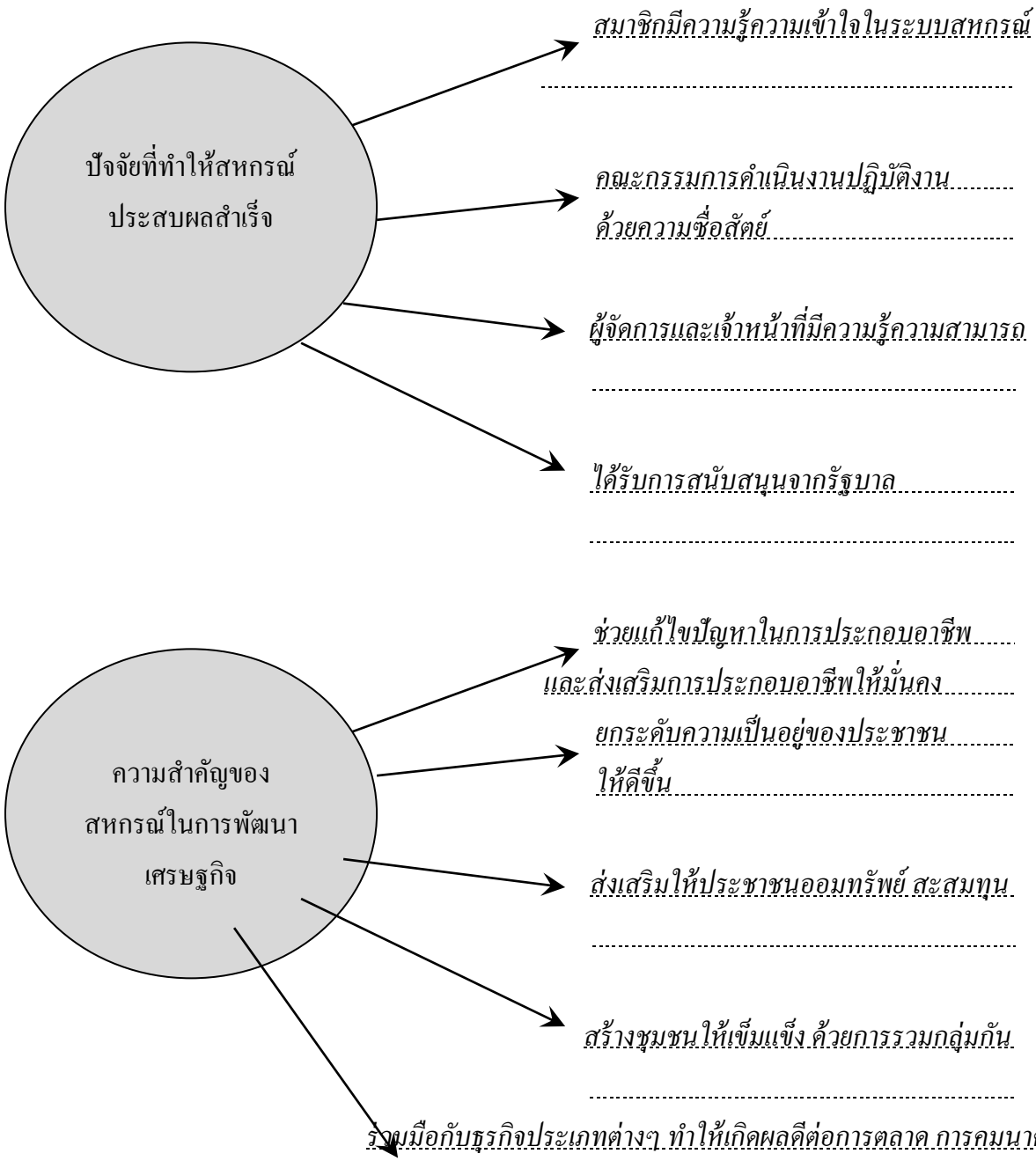
3. สหกรณ์การเกษตร → *เป็นสหกรณ์ที่ผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมตัวจัดตั้งมีจุดมุ่งหมายให้สมาชิกช่วยเหลือกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อน ในการประกอบอาชีพของสมาชิก*

4. สหกรณ์ประมง → *จัดตั้งในหมู่ชาวประมง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ*

5.
สหกรณ์ที่ดิน
เป็นสหกรณ์ที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินมาให้แก่ราษฎร ผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร
6.
สหกรณ์ร้านค้า
เป็นสหกรณ์สำหรับผู้บริโภคทั่วไป โดยการจัดจำหน่ายสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในครอบครัวให้แก่สมาชิก เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว
7.
สหกรณ์ออมทรัพย์
เป็นสหกรณ์สำหรับผู้ที่มีรายได้ประจำทั่วไป ที่ต้องการออมทรัพย์เป็นประจำ และช่วยเหลือกันด้วยการให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น
8.
สหกรณ์บริการ
เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นสำหรับผู้ต้องการแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้เกิดความมั่นคง และรักษาอาชีพดั้งเดิมที่ดีให้คงอยู่ต่อไป
9.
สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในกลุ่มประชากรที่มีภูมิลำเนาหรือมีการประกอบอาชีพหลักที่มีความสัมพันธ์กัน และอยู่ในเขตพื้นที่ดำเนินการของสหกรณ์ที่จัดตั้ง มีการนำเงินของตนมาสะสมเป็นกองทุน มีการบริหารจัดการให้สมาชิกกู้ยืม

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จ และความสำคัญของสหกรณ์

ธนาคาร และการประกันภัย เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชน และประเทศ

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

คำชี้แจง ให้กา ✕ ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สหกรณ์เป็นการรวมตัวของกลุ่มบุคคลที่มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน โดยมีหลักการสำคัญในข้อใด
   ก. มีสิทธิเสมอกัน แต่มุ่งช่วยเหลือผู้ที่มีฐานะยากจน
   ข. มีกฎระเบียบข้อบังคับตรงตามกฎหมาย ไม่มีการแก้ไข
   ค. ยึดหลักประชาธิปไตย ไม่แสวงหากำไร มีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรม
   ง. มีปัจจัยการผลิตเช่นเดียวกับธุรกิจทั่วไป แต่มีการบริหารจัดการภายในชุมชนเท่านั้น

2. บิดาแห่งการสหกรณ์ของโลกคือใคร
   ก. นายฟรีดริก วิลเฮล์ม ไรฟ์ไฟเซน
   ข. นายแพทย์วิลเลียม คิง
   ค. นายเฮอร์มัม ชูลซ์
   ง. โรเบิร์ต โอเวน

3. สหกรณ์แรกที่เกิดขึ้นในโลก ก่อตั้งจากกลุ่มอาชีพใด
   ก. ทอผ้า
   ข. เกษตร
   ค. ประมง
   ง. ร้านค้า

4. สหกรณ์แห่งแรกของไทย จัดตั้งขึ้นที่จังหวัดใด
   ก. กรุงเทพมหานคร
   ข. พิษณุโลก
   ค. เชียงใหม่
   ง. ปทุมธานี

5. สหกรณ์ใดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว
   ก. สหกรณ์การเกษตร
   ข. สหกรณ์ออมทรัพย์
   ค. สหกรณ์ร้านค้า
   ง. สหกรณ์บริการ

6. ร้านสหกรณ์บ้านสินใช้ ซึ่งเป็นร้านสหกรณ์แห่งแรกของไทยอยู่ที่จังหวัดใด
   ก. เชียงราย
   ข. พิษณุโลก
   ค. กรุงเทพมหานคร
   ง. พระนครศรีอยุธยา

7. สหกรณ์จะประสบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ **ยกเว้น**ข้อใด
   ก. ผู้มีทุนทรัพย์คอยสนับสนุน
   ข. สมาชิกมีความรู้ในระบบสหกรณ์
   ค. คณะกรรมการดำเนินงานมีความซื่อสัตย์
   ง. ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ

8. ข้อใดเป็นปัญหาสำคัญของเศรษฐกิจในชุมชน
   ก. ประชาชนจำนวนมากอยู่ในวัยเด็กมากกว่าผู้ใหญ่
   ข. ความยากจน ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้
   ค. เส้นทางการคมนาคมไม่สะดวก
   ง. ระบบการสื่อสารล่าช้า

9. แนวทางการแก้ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชนโดยการสร้างความเข้มแข็งในชุมชนที่สำคัญคือข้อใด
   ก. ประชาชนร่วมมือกันแก้ปัญหา และรู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า
   ข. ตัวแทนองค์กรของรัฐเข้าไปช่วยแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหา
   ค. ร่วมมือกันสร้างเส้นทางการคมนาคมและสาธารณสมบัติ
   ง. ประชาชนทุกคนรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร

10. ชุมชนไม้งามเป็นชุมชนที่สมาชิกทุกคนร่วมมือกันพัฒนาอาชีพและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม จะส่งผลดีต่อชุมชนมากที่สุดในข้อใด
    ก. สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน
    ข. สมาชิกในชุมชนมีรายได้ที่มั่นคง
    ค. เป็นชุมชนตัวอย่างของชุมชนอื่น
    ง. พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
เฉลย	ค	ง	ก	ข	ค	ง	ก	ข	ก	ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	
เศรษฐศาสตร์	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สหกรณ์และการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชนของไทย	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6**
เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชนของไทย	**เวลา 2 ชั่วโมง**

❶ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแก้ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชนนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่มบุคคลหลายฝ่าย ทั้งในองค์กรรัฐและเอกชน ในการหาสาเหตุและแนวทางแก้ไข

❷ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.4-6/4 วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและแนวทางแก้ไข

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนได้
2) อธิบายแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนไทย
3) ยกตัวอย่างของการรวมกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของชุมชนได้

❸ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชน
2) แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน
3) ตัวอย่างของการรวมกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของชุมชน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

❹ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการทำงานกลุ่ม

❺ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

❻ กิจกรรมการเรียนรู้ *(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม, กระบวนการแก้ปัญหา)*

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 ทีมใหญ่ ให้แข่งขันกันเขียนปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนบนกระดาน/บอร์ดหน้าชั้นเรียน กลุ่มใดเขียนได้จำนวนมากที่สุดในเวลาที่กำหนด 5 นาที หรือตามความเหมาะสมจะเป็นฝ่ายชนะ
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดรวมกลุ่มปัญหาเศรษฐกิจที่นักเรียนช่วยกันเขียนบนกระดาน/บอร์ด เป็นจำพวกเดียวกัน เช่น

- ปัญหาความยากจน
- ปัญหาความแตกต่างกันระหว่างรายได้ของประชาชนในชุมชน
- ปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้
- ปัญหาการขาดแคลนเทคโนโลยี และวิทยาการ
- ปัญหาขาดผู้นำ หรือกลุ่มผู้นำชุมชนที่มีความสามารถ หรือมีการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง

3. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มกันตามความสมัครใจ กลุ่มละ 5-7 คน ร่วมมือกันศึกษาความรู้ และข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจของไทย จากหนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม และแหล่งข้อมูลสารสนเทศในหัวข้อต่อไปนี้

   1) ลักษณะทั่วไปของชุมชนไทย
   2) ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน
   3) แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาข่าวเกี่ยวกับ การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนต่างๆ มาร่วมกันวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ในใบงานที่ 2.1 เรื่อง สืบค้นข้อมูลการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันนำเสนอผลงาน การสืบค้นข้อมูลการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนที่ประสบความสำเร็จ และให้กลุ่มผู้ฟังเป็นผู้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
6. นักเรียนช่วยกันเสนอข้อคิดที่ได้จากการร่วมมือกันพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน และแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน เช่น
   - นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
   - การร่วมมือกันของทุกภาคส่วนในชุมชน
   - การทำงานร่วมกันระหว่างท้องถิ่นกับชุมชน
   - การรวมกลุ่มสร้างงาน สร้างอาชีพ
7. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมมือกันเขียนบทความวิเคราะห์ เรื่อง สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน โดยมีประเด็นครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้
   1) การวิเคราะห์ความสำคัญของสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
   2) การวิเคราะห์ความสำคัญของสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
   3) การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชนและแนวทางการแก้ไข

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

❼ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์

ตรวจใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินบทความวิเคราะห์ เรื่อง สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน	แบบประเมินบทความวิเคราะห์ เรื่อง สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

❽ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม.4-ม.6
2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

   บุญมี จันทรวงศ์. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์ในภาคเกษตร.** กรุงเทพ ฯ : กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2543.

3) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง สืบค้นข้อมูลการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

   http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนะธรรม

( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
( ) สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด
( ) การบูรณาการเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะกระบวนการ

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอนและผู้บันทึก

(นางแสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ

แบบประเมินบทความวิเคราะห์ เรื่อง สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
2	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
3	ความเหมาะสมกับเวลา				
4	ความกล้าแสดงออก				
5	บุคลิกภาพ น้ำเสียงเหมาะสม				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

การปฏิบัติงานสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 4 คะแนน

การปฏิบัติงานยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน
การปฏิบัติงานยังมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
การปฏิบัติงานมีข้อบกพร่องมาก ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 – 20	ดีมาก
13 – 16	ดี
9 – 12	พอใช้
5 – 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเองตามความเหมาะสมก็ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	
เศรษฐศาสตร์	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 นโยบายการเงิน การคลัง กับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6**
เรื่อง นโยบายการเงินในการพัฒนาเศรษฐกิจ	**เวลา 3 ชั่วโมง**

❶ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ระบบเศรษฐกิจจะใช้เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้า ปริมาณเงินที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจะมีผลต่อระดับรายได้ ผลผลิต และการจ้างงาน

❷ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 3.2 ม.4-6/1 อธิบายบทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) บอกหน้าที่ ประเภท และความสำคัญของเงินในระบบเศรษฐกิจได้
2) อธิบายปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจได้
3) บอกหน้าที่ และความแตกต่างของสถาบันการเงินได้
4) วิเคราะห์การนำนโยบายการเงินมาใช้ในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเศรษฐกิจได้

❸ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) นโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
2) บทบาทนโยบายการเงิน และการคลังของรัฐบาลในด้าน
   - การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
   - การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
   - การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ

- การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา

3) ความหมาย สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ อัตราการว่างงาน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

❹ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

❺ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มีความรับผิดชอบ

❻ กิจกรรมการเรียนรู้ *(วิธีสอนโดยการระดมสมอง)*

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ชั่วโมงที่ 1

1. ให้นักเรียนร่วมกันบอกสกุลเงินของประเทศต่างๆ ตามที่ครูกำหนดให้ถูกต้อง เช่น
   - ประเทศสหรัฐอเมริกา
   - ประเทศอังกฤษ
   - ประเทศเวียดนาม
   - ประเทศสิงคโปร์
   - ประเทศจีน
   - ประเทศญี่ปุ่น
   - ประเทศเกาหลีใต้

2. ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม แล้วให้นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า สกุลเงิน คือ หน่วยที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนในรูปแบบของเงิน สกุลเงินจะเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศหรือกลุ่มประเทศ โดยการแลกเปลี่ยนเงิน หรือการซื้อของหรือบริการ ระหว่างประเทศที่ใช้สกุลเงินต่างกัน จะใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินเป็นเกณฑ์ในการอ้างอิง ในหลายๆ ประเทศสกุลเงินสามารถมีชื่อเดียวกันได้ เช่น ดอลล่าร์สหรัฐ ดอลล่าร์ฮ่องกง และดอลล่าร์แคนาดา และในหลายประเทศใช้สกุลเงินเดียวกัน เช่น ในประเทศแถบยุโรปหลายประเทศใช้สกุลเงินยูโร และในบางประเทศใช้หน่วยเงินของประเทศอื่นเป็นเกณฑ์ เช่น ประเทศปานามา และ ประเทศเอลซาวาดอร์ ใช้สกุลเงิน ดอลล่าร์สหรัฐ สกุลเงินทั่วไปจะมีหน่วยสกุลเงินย่อย โดยส่วนมากจะเป็นอัตราส่วน 1/100 ของสกุลเงินหลัก เช่น 100 สตางค์ = 1 บาท หรือ 100 เซนต์ = 1 ดอลล่าร์ แต่บางสกุลเงินจะไม่มีหน่วยย่อย เช่น สกุลเงินเยน เนื่องจากเงินเฟ้อ ทำให้สกุลเงินย่อยมีการเลิกใช้ไปในหลายประเทศ
4. ให้นักเรียนระดมสมอง โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้
   - เงินคืออะไร และมีความสำคัญอย่างไร
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายและความสำคัญของเงิน บันทึกไว้เป็นความคิดรวบยอด (บันทึกสั้นเชิงวิเคราะห์)
6. ให้นักเรียนศึกษาและทำความเข้าใจ เรื่อง นโยบายการเงินในการพัฒนาเศรษฐกิจ จากหนังสือเรียน
7. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง หน้าที่ของเงิน เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว ครูสุ่มเรียกนักเรียน 4 คน ตอบคำถามในใบงานคนละ 1 ข้อ หน้าชั้นเรียน
8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญ ซักถามเพิ่มเติมจนได้สาระสำคัญครบถ้วน
9. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินฝืด จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ชั่วโมงที่ 2

1. ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินฝืด และผลกระทบที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
2. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินฝืด แล้วให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง ภาวะการเงิน ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1.2
3. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ แล้วครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญที่ทำให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น หรือลดลง โดยรัฐบาลมีหน้าที่ในการควบคุมปริมาณเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ซึ่งหน่วยงานที่สำคัญที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องนี้
4. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับรายชื่อของสถาบันการเงินที่สำคัญของไทยว่า มีอะไรบ้าง แล้วให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง และบอกความแตกต่างของสถาบันการเงินนั้นคร่าวๆ
5. ครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนฝึกการระดมสมอง และเป็นการทบทวนความรู้ที่ได้ศึกษามา เช่น
   - สถาบันการเงินที่เป็นธนาคาร มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร
   - สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจหรือไม่ อย่างไร
   - ธนาคารกลางและธนาคารพาณิชย์ มีความแตกต่างกันอย่างไร และมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจในประเทศอย่างไร
6. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นความรู้เกี่ยวกับสถาบันการเงิน โดยครูช่วยอธิบาย หรือชี้แจงเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง
7. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง ประเภทของสถาบันการเงิน เมื่อทำใบงานเสร็จแล้วให้ตัวแทนนักเรียนเก็บรวบรวมส่งครูตรวจ

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารกลาง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงานของธนาคารกลาง ในการควบคุมดูแลเรื่องการเงินของประเทศเพื่อให้ดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และระบบการชำระเงิน
2. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง นโยบายการเงิน จากหนังสือเรียน
3. ให้นักเรียนเปรียบเทียบนโยบายการเงินแบบเข้มงวด กับนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย
4. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 3-4 คน เพื่อรายงานผลการเปรียบเทียบนโยบายการเงินแบบเข้มงวดกับนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย
5. ครูประเมินความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นจากคำตอบของนักเรียน แล้วช่วยอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง
6. ครูเล่าเหตุการณ์ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2540 ที่เป็นช่วงเกิดวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศไทยให้นักเรียนฟัง เพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับความจำเป็นในการประกาศลดค่าเงินบาท และมีการปรับเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากแบบคงที่มาเป็นแบบลอยตัว และไทยขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)
7. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการเงินของไทย และผลที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินนโยบายการเงินดังกล่าว
8. ครูนำข่าวเกี่ยวกับสถาบันการเงิน มาให้นักเรียนอ่าน แล้ววิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนด

รายงานข่าวระบุว่า การเปิดจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2552 รุ่นที่ 1 วงเงิน 4 หมื่นล้านบาท ผ่านตัวแทนธนาคารพาณิชย์ 8 แห่ง ให้แก่ประชาชนและผู้ออมรายย่อยเป็นครั้งแรกวันนี้ (3 ก.ย.) ปรากฏว่า ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก และจำหน่ายหมดอย่างรวดเร็วหลังจากเปิดให้เข้าคิวเพียง 30 นาที ทั้งนี้ ผู้ที่สนใจซื้อพันธบัตรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุวัยเกษียณอายุการทำงาน โดยมียอดซื้อเฉลี่ยคนละ 1 ล้านบาท ระยะเวลา 7 ปี ส่วนสาเหตุที่ประชาชนสนใจซื้อพันธบัตรเป็นจำนวนมาก คือ อัตราดอกเบี้ยที่สูง ได้แก่ ดอกเบี้ยร้อยละ 4.25 สำหรับพันธบัตรระยะเวลา 4 ปี และดอกเบี้ยร้อยละ 5 สำหรับพันธบัตรระยะเวลา 7 ปี ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในระบบ นอกจากนี้ ปัจจุบันมีการออกพันธบัตรออมทรัพย์หลายรุ่น เช่น พันธบัตรออมทรัพย์ช่วยชาติ ได้ครบกำหนดการไถ่ถอนแล้ว

อย่างไรก็ตาม มีรายงานข่าวจากธนาคารแห่งประเทศไทย ระบุว่า อาจมีการพิจารณาเพิ่มวงเงินการขายพันธบัตร เพราะประชาชนสนใจเป็นอย่างมากในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

9. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนวิเคราะห์ ดังนี้
   - ข่าวเกี่ยวกับเรื่องอะไร

     (การเปิดจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์แก่ประชาชน)
   - สอดคล้องกับสถาบันการเงินใด

     (ธนาคารแห่งประเทศไทย)
   - จากข่าวส่งผลดีต่อประเทศชาติอย่างไร

     (การที่ประชาชนพากันซื้อพันธบัตรออมทรัพย์กันมากก็จะช่วยให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นธนาคารของชาติระดมเงินออมมาก ซึ่งนอกจากจะทำให้ประชาชนอุ่นใจในการฝากเงินและได้ดอกเบี้ยตอบแทน แล้วยังทำให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดการขยายตัวด้วย)
10. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า การออกพันธบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นการดำเนินการผ่านตลาดการเงิน ซึ่งนับว่าเป็นเครื่องมือของนโยบายการเงิน ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่สามารถดำเนินการได้
11. ให้นักเรียนพิจารณาแผนผังช่องทางอัตราดอกเบี้ย ที่ครูนำมาแสดงหน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์และอธิบายช่องทางอัตราดอกเบี้ย โดยนำความรู้เกี่ยวกับกลไกการส่งผ่านของนโยบายการเงินมาช่วยในการวิเคราะห์
12. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถสืบค้นข้อมูลที่สนใจได้อย่างกว้างขวาง

❼ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.3	ใบงานที่ 1.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

❽ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม.4-ม.6
2) ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับสถาบันการเงิน
3) แผนผังช่องทางอัตราดอกเบี้ย
4) เอกสารความรู้เพิ่มเติม
5) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง หน้าที่ของเงิน
6) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ภาวะการเงิน
7) ใบงานที่ 1.3 เรื่อง ประเภทของสถาบันการเงิน

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ
3) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนะรรม

( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

( ) สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด

( ) การบูรณาการเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ

( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้

( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย

( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะกระบวนการ

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอนและผู้บันทึก

(นางแสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารความรู้เพิ่มเติม

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank) หรือเรียกย่อๆ ว่า “เอดีบี (ADB)” เป็นสถาบันการเงินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจ และการพัฒนาของประเทศแถบเอเชีย โดยผ่านการให้เงินกู้ และความสนับสนุนด้านเทคนิค

ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชียก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2509โดยความช่วยเหลือของสหประชาชาติ มีประเทศเข้าร่วมก่อตั้ง 32 ประเทศ จนถึงปัจจุบัน (2 กุมภาพันธ์ 2550) มีประเทศสมาชิกทั้งสิ้น 67 ประเทศ เป็น 48 ประเทศในภูมิภาค และ 19 ประเทศจากพื้นที่อื่น มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

ในแต่ละปีได้ให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้เป็นเงินประมาณ 7 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยแต่ละโครงการมีมูลค่าประมาณโครงการละ 100 ล้านเหรียญสหรัฐ ใช้เงินทุนจากการลงทุนพันธบัตรในตลาดการเงินต่างๆ ซึ่งโครงการเงินกู้ส่วนใหญ่ของ ADB เป็นเงินกู้เพื่อใช้ในการปรับโครงสร้างด้านการเงิน และมีไว้สำหรับโครงการด้านสาธารณูปโภค การศึกษาและการฝึกอบรมโครงการด้านสิ่งแวดล้อมแก่ประเทศในทวีปเอเชีย

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง หน้าที่ของเงิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์หน้าที่ของเงิน ลงในแบบบันทึกสั้นเชิงวิเคราะห์ให้ถูกต้อง

แบบบันทึกสั้นเชิงวิเคราะห์ เรื่อง หน้าที่ของเงิน
....

เฉลย

ใบงานที่ 1.1
เรื่อง หน้าที่ของเงิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์หน้าที่ของเงิน ลงในแบบบันทึกสั้นเชิงวิเคราะห์ให้ถูกต้อง

แบบบันทึกสั้นเชิงวิเคราะห์ **เรื่อง หน้าที่ของเงิน**
1. เงินทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ทำให้การซื้อขายสินค้าเกิดความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น *2. เงินทำหน้าที่เป็นเครื่องเก็บรักษามูลค่า โดยคนมักนำสินค้าไปขายแล้วเก็บเงินไว้แทน จากนั้นจึงค่อยนำเงินมาซื้อสินค้าที่ตนต้องการ* *3. เงินทำหน้าที่เป็นมาตรฐานการวัดค่า โดยเงินจะเป็นตัวกำหนดมูลค่าของสินค้าและบริการว่า หน่วยหนึ่งจะมีมูลค่าคิดเป็นเงินเท่าไร* *4. เงินทำหน้าที่เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ในอนาคต โดยบอกจำนวนหนี้ที่ผัดผ่อนหรือเลื่อนการชำระหนี้ในอนาคตว่าเป็นจำนวนเท่าไรที่ชัดเจน*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง ภาวะการเงิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุความแตกต่างของภาวะเงินเฟ้อและภาวะเงินฝืด ลงในตารางที่กำหนด

รายการ	ภาวะเงินเฟ้อ	ภาวะเงินฝืด
1. ความหมาย	.....	.....
2. สาเหตุ	.....	.....
3. ผลกระทบ	.....	.....

	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....

เฉลย

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง ภาวะการเงิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุความแตกต่างของภาวะเงินเฟ้อและภาวะเงินฝืด ลงในตารางที่กำหนด

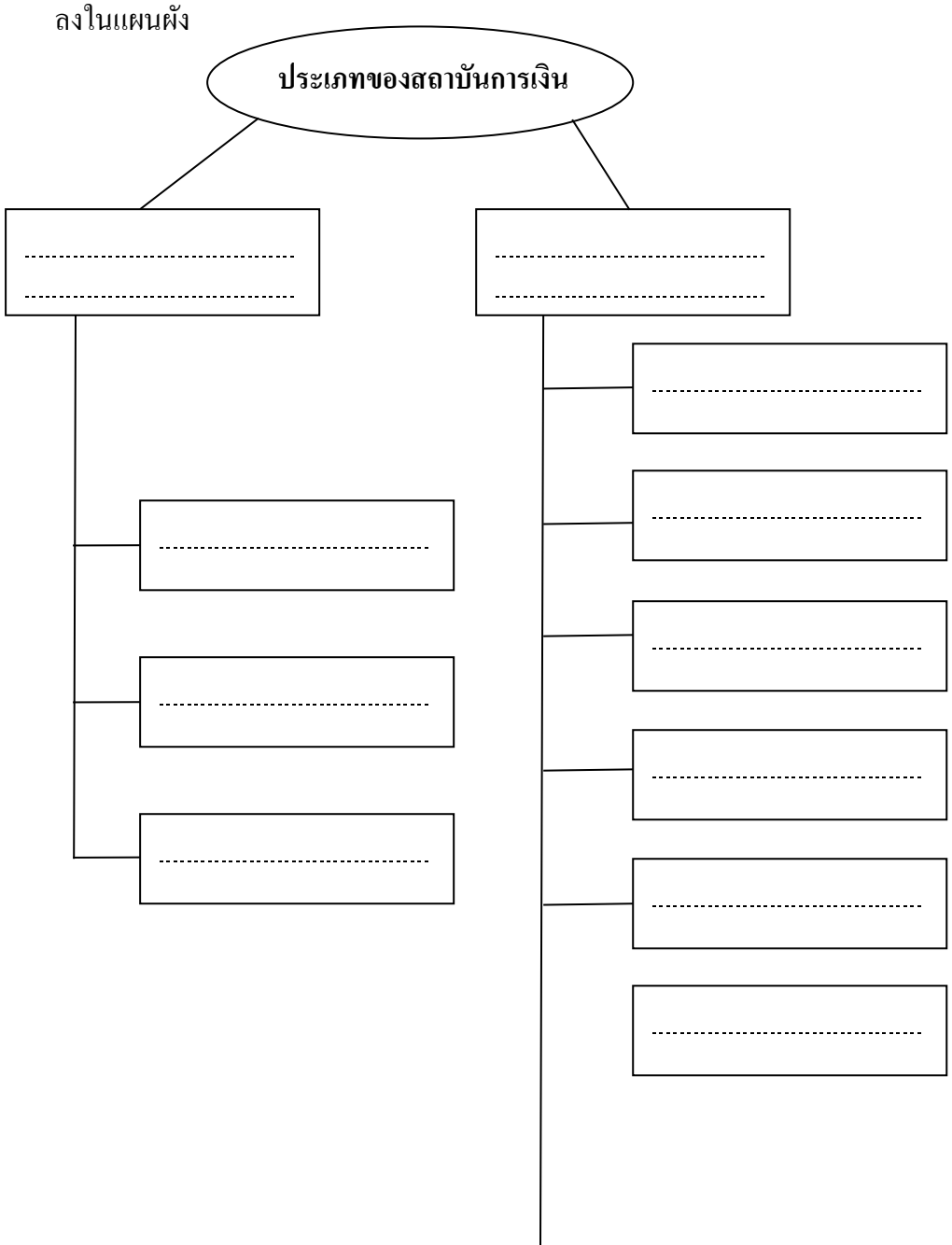
รายการ	ภาวะเงินเฟ้อ	ภาวะเงินฝืด
1. ความหมาย	*ภาวะเงินเฟ้อ คือ ภาวะที่ระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้อำนาจซื้อของเงินที่อยู่ในมือของประชาชนลดลง กล่าวคือ เงินจำนวนเท่าเดิมนำไปซื้อสินค้าได้น้อยลง*	*ภาวะเงินฝืด คือ ภาวะที่ระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปมีแนวโน้มลดลง ทำให้อำนาจซื้อของเงินเพิ่มขึ้น กล่าวคือ เงินจำนวนเท่าเดิมนำไปซื้อสินค้าและบริการได้มากขึ้น*
2. สาเหตุ	*มีหลายประการ แต่ที่สำคัญเกิดจากประชาชนและรัฐใช้จ่ายเงินซื้อสินค้าและบริการเป็นจำนวนมากกว่าสินค้าและบริการที่มีอยู่ในขณะนั้น หรือเกิดจากสาเหตุอื่น เช่น ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย*	*มีหลายประการ แต่ที่สำคัญเกิดจากการใช้จ่ายเงินของประชาชนในระบบเศรษฐกิจลดน้อยลง และเกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น ธนาคารกลางพิมพ์ธนบัตรออกมาใช้ในระบบเศรษฐกิจน้อยไป รัฐเก็บภาษีอากรในอัตราสูง การขาดดุลการค้าของประเทศ เป็นต้น*
3. ผลกระทบ	*ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการที่ต้องซื้อสินค้าในราคาสูงขึ้น*	*ผู้ผลิตต้องชะลอการลงทุน หรือการผลิตลง ทำให้เกิดปัญหาการว่างงาน*

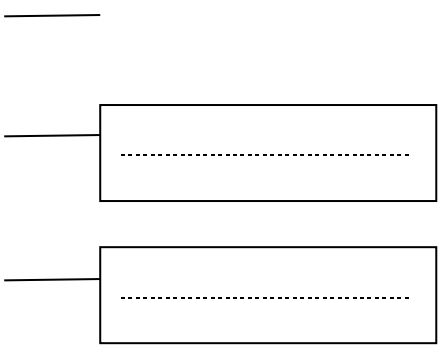
	ขณะที่มีรายได้เท่าเดิม ส่วนผู้ผลิตก็ต้องลดการผลิตและการลงทุนลง ทำให้การออมของประเทศลดลงไปด้วย	*เมื่อการจ้างงานลดลง ทำให้ประชาชนมีรายได้ลดลงตามไปด้วย ซึ่งส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม*

ใบงานที่ 1.3

เรื่อง ประเภทของสถาบันการเงิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกประเภทของสถาบันการเงิน พร้อมยกตัวอย่างสถาบันการเงินในแต่ละประเภทลงในแผนผัง

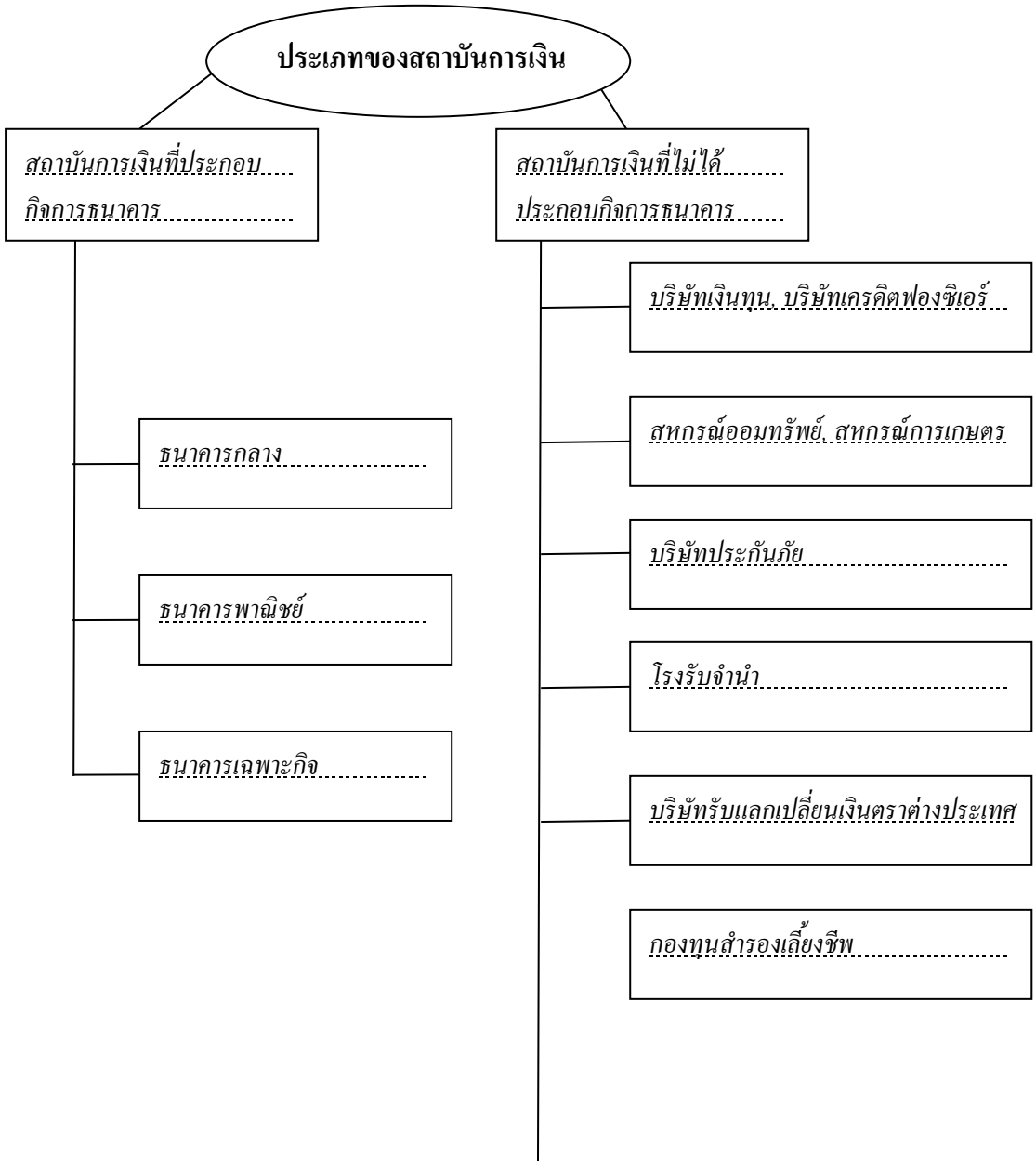

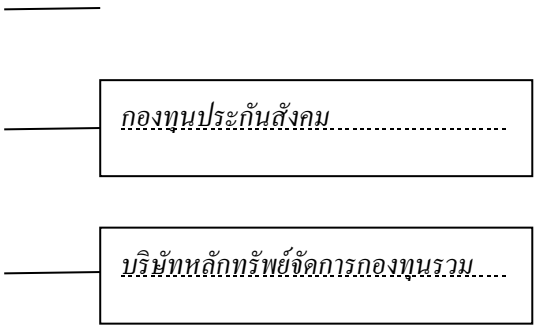
ใบงานที่ 1.3

เฉลย

เรื่อง ประเภทของสถาบันการเงิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกประเภทของสถาบันการเงิน พร้อมยกตัวอย่างสถาบันการเงินในแต่ละประเภทลงในแผนผัง

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

คำชี้แจง ให้กา ✕ ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดแสดงปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ
   ก. ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และเงินออมทั้งหมด
   ข. ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และเงินคงคลังของรัฐบาล
   ค. ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และเงินฝากกระแสรายวัน
   ง. ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และเงินที่มีอยู่ในมือรัฐบาล

2. นโยบายทางด้านการเงินในข้อใดที่รัฐบาลสามารถนำมาใช้ในการเพิ่มลดปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจได้
   ก. การเพิ่มลดอัตราภาษีในระบบเศรษฐกิจ
   ข. การเพิ่มลดปริมาณการซื้อขายพันธบัตรของรัฐบาล
   ค. การเพิ่มลดปริมาณการใช้จ่ายเงินในส่วนของรัฐบาล
   ง. การเพิ่มลดปริมาณการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศของรัฐบาล

3. มาตรการใดมีส่วนช่วยแก้ปัญหาภาวะเงินฝืดของประเทศได้
   ก. ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล
   ข. ให้ธนาคารกลางขายพันธบัตรมากขึ้น
   ค. ลดการขาดดุลทางการคลังให้น้อยลง
   ง. ออกระเบียบให้เอกชนลดการกู้เงินจากต่างประเทศ

4. ผลกระทบของการเกิดภาวะเงินเฟ้อที่ถูกต้องคือข้อใด
   ก. ทำให้ผู้ซื้อได้เปรียบ แต่ผู้ขายเสียเปรียบ
   ข. ทำให้เจ้าหนี้ได้เปรียบ แต่ลูกหนี้เสียเปรียบ

ค. ทำให้ลูกหนี้ได้เปรียบ แต่เจ้าหนี้เสียเปรียบ
ง. ทำให้ธนาคารผู้ให้บริษัทห้างร้านกู้ได้ประโยชน์มาก

5. ข้อใด **ไม่ใช่**หน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย
ก. ออกธนบัตร
ข. รับฝากเงินจากประชาชน
ค. รักษาทุนสำรองระหว่างประเทศ
ง. ควบคุมตรวจสอบสถาบันการเงิน

6. ธนาคารแห่งประเทศไทยคือนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์หมายความว่าอย่างไร
ก. ธนาคารแห่งประเทศไทยถือหุ้นใหญ่ในธนาคารพาณิชย์
ข. ธนาคารแห่งประเทศไทยควบคุมกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์
ค. เงินของธนาคารพาณิชย์ต้องฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้น
ง. ประธานของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธานกิติมศักดิ์ของธนาคารพาณิชย์

7. ธนาคารใดต่อไปนี้ **ไม่ได้**ทำหน้าที่ธนาคารพาณิชย์
ก. ธนาคารกสิกรไทย
ข. ธนาคารกรุงไทย
ค. ธนาคารกรุงเทพ
ง. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

8. กิจกรรมทางการคลังรัฐบาลเกี่ยวข้องกับข้อใด
ก. การใช้จ่าย การเก็บภาษีอากร และการกู้ยืม
ข. การกำหนดอัตราดอกเบี้ย การกู้ยืมเงิน และการใช้จ่าย
ค. การใช้จ่าย การเก็บภาษีอากร และการกำหนดอัตราดอกเบี้ย
ง. การเก็บภาษีอากร การกำหนดอัตราดอกเบี้ย และการกู้ยืมเงิน

9. รายจ่ายของรัฐบาลในด้านใดมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว
ก. การศึกษา
ข. การชำระหนี้เงินกู้
ค. การประกันราคา
ง. การป้องกันประเทศ

10. การใช้จ่ายเงินของรัฐบาลก่อให้เกิดผลอย่างไร
ก. จำนวนผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น
ข. ระดับราคาสินค้าสูงขึ้น
ค. ค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มสูงขึ้น
ง. การจ้างงานเพิ่มขึ้น

11. รัฐบาลใช้มาตรการทางการคลังในการแก้ปัญหาเงินเฟ้ออย่างไร
ก. ขึ้นค่าเงินบาท
ข. ขึ้นเงินเดือนข้าราชการ
ค. ขึ้นอัตราภาษีเงินได้
ง. ขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

12. ในช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลควรมีมาตรการทางการคลังอย่างไร
    ก. ใช้จ่ายมากขึ้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ
    ข. เก็บภาษีเพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มเงินคงคลัง
    ค. ใช้จ่ายให้น้อยที่สุดเพื่อประหยัดงบประมาณรายจ่าย
    ง. ลดการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเพื่อลดภาระจากการก่อหนี้

13. ข้อใดกล่าว **ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับการบริหารเงินคงคลัง
    ก. เงินฝากในบัญชีคงคลังไม่มีดอกเบี้ย
    ข. เงินคงคลังมีน้อยจะเกิดปัญหาสภาพคล่อง
    ค. เงินคงคลังมีมากเกินไปจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์
    ง. เงินคงคลังส่วนเกินเมื่อนำมาใช้จะเพิ่มภาระดอกเบี้ยให้รัฐบาล

14. เพราะเหตุใด การคลังท้องถิ่นจึงไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งทางการคลังได้
    ก. เพราะมีรายได้ในการจัดเก็บเท่ากับรายจ่าย
    ข. เพราะมีรายจ่ายประจำมากกว่ารายได้ที่จัดเก็บในท้องถิ่น
    ค. เพราะเงินส่วนใหญ่มาจากเงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาล
    ง. เพราะการคลังส่วนท้องถิ่นขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารงบประมาณท้องถิ่น

15. รัฐบาลสามารถใช้เครื่องมือใดในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
    ก. นโยบายการเงิน
    ข. นโยบายการคลัง
    ค. นโยบายการเงิน และการคลัง
    ง. ความแตกต่างทางด้านอุปสงค์ - อุปทาน

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
เฉลย	ค	ข	ก	ค	ข	ข	ง	ก	ก	ง

ข้อ	11	12	13	14	15
เฉลย	ค	ก	ง	ข	ค

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	ความตั้งใจในการทำงาน				
2	ความรับผิดชอบ				
3	ตรงต่อเวลา				
4	ความสะอาด เรียบร้อย				
5	ผลสำเร็จของผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้ 4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมเป็นส่วนใหญ่	=	ดี	ให้ 3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	พอใช้	ให้ 2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง	ให้ 1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	
เศรษฐศาสตร์	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 นโยบายการเงิน การคลัง กับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6**
เรื่อง นโยบายการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ	**เวลา 3 ชั่วโมง**

❶ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

นโยบายการคลัง เป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาลใช้ควบคู่กับนโยบายการเงิน เพื่อช่วยให้ประชาชนอยู่ในระบบเศรษฐกิจที่ดี มีเสถียรภาพ

❷ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 3.2 ม.4-6/1 อธิบายบทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) บอกความสำคัญของนโยบายการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจได้
2) จำแนกประเภทของนโยบายการคลังได้
3) บอกเครื่องมือสำคัญของนโยบายการคลังได้
4) อธิบายโครงสร้างการคลังท้องถิ่นได้
5) วิเคราะห์การนำนโยบายการคลังมาใช้ในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเศรษฐกิจได้

❸ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) นโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
2) บทบาทนโยบายการเงิน และการคลังของรัฐบาลในด้าน
   - การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
   - การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
   - การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ
   - การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา
3) รายรับและรายจ่ายของรัฐที่มีผลต่องบประมาณ หนี้สาธารณะ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน
   - นโยบายการเก็บภาษีประเภทต่างๆ และการใช้จ่ายของรัฐ
   - แนวทางในการแก้ปัญหาการว่างงาน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

❹ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

❺ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มีความรับผิดชอบ

❻ กิจกรรมการเรียนรู้ *(วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning))*

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูนำนโยบายการคลังของรัฐบาลในแต่ละรัฐบาลมาให้นักเรียนอ่าน และเปรียบเทียบกัน
2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและเปรียบเทียบ ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลจะต้องเข้ามาดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยรวม
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คนเก่งจะช่วยเหลือคนอ่อน ส่วน คนอ่อนจะต้องเรียนรู้จากคนเก่งหรือจากกลุ่ม นักเรียนทุกคนเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกัน มีการปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม ผลสำเร็จของนักเรียนแต่ละคน คือ ผลสำเร็จของกลุ่ม
4. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากประเด็นความรู้ที่ครูกำหนด (แต่ละประเด็นอาจศึกษาซ้ำกันหลายกลุ่ม) ดังนี้
   - ประเภทของนโยบายการคลัง
   - เครื่องมือของนโยบายการคลัง
   - การคลังท้องถิ่น
5. ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการสืบค้นความรู้ร่วมกัน และแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบอย่างเหมาะสม
6. ครูให้คำแนะนำในการสืบค้นความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างหลากหลายเพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปผลภายในกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2-3

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่ศึกษาประเด็นเดียวกันมารวมกลุ่มกัน เพื่อร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น
2. ให้นักเรียนสรุปประเด็นความรู้จากการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่ศึกษาประเด็นความรู้เดียวกันคัดเลือกตัวแทนออกมาสรุปประเด็นความรู้ตามลำดับ ดังนี้
   - ประเภทของนโยบายการคลัง
   - เครื่องมือของนโยบายการคลัง
   - การคลังท้องถิ่น
4. ให้แต่ละกลุ่มตั้งประเด็นคำถามที่เป็นข้อสงสัยของกลุ่ม กลุ่มละ 2 คำถาม เพื่อถามตัวแทนกลุ่มที่ออกมาสรุปประเด็นความรู้นั้นๆ หากไม่สามารถตอบคำถามได้ครอบคลุมให้สมาชิกในกลุ่มนั้นๆ ช่วยกันหาคำตอบที่ถูกต้อง
5. ครูสังเกตการใช้ประเด็นคำถาม และการตอบคำถามของแต่ละกลุ่ม หากมีข้อบกพร่องให้ครูอธิบายเพิ่มเติม หรือตั้งประเด็นคำถามเพื่อเป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียน เช่น

- นโยบายการคลังแบบขยายตัว และแบบหดตัวมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจแบบใด และมีข้อดีและข้อเสีย แตกต่างกันอย่างไร
- สำนักงบประมาณแผ่นดิน มีหน้าที่สำคัญอย่างไร
- รายได้จากรัฐพาณิชย์ที่สำคัญมีอะไรบ้าง และส่งผลดีอย่างไร
- รัฐบาลจะตั้งงบประมาณแบบขาดดุล ในสภาวะที่เศรษฐกิจมีลักษณะอย่างไร
- การคลังท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญอย่างไร

6. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง รู้ทันสถานการณ์เศรษฐกิจ เมื่อทำใบงานเสร็จแล้วให้นักเรียนทบทวนและตรวจสอบคำตอบก่อนนำส่งคร
7.

❼ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

❽ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม.4-ม.6
2) ตัวอย่างนโยบายการคลังของรัฐบาลในแต่ละสมัย
3) สลาก
4) เอกสารความรู้เพิ่มเติม
5) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง รู้ทันสถานการณ์เศรษฐกิจ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ
3) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
   http://www.bot.or.th

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนะธรรม

( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

( ) สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด

( ) การบูรณาการเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ

( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้

( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย

( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะกระบวนการ

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอนและผู้บันทึก

(นางแสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารความรู้เพิ่มเติม

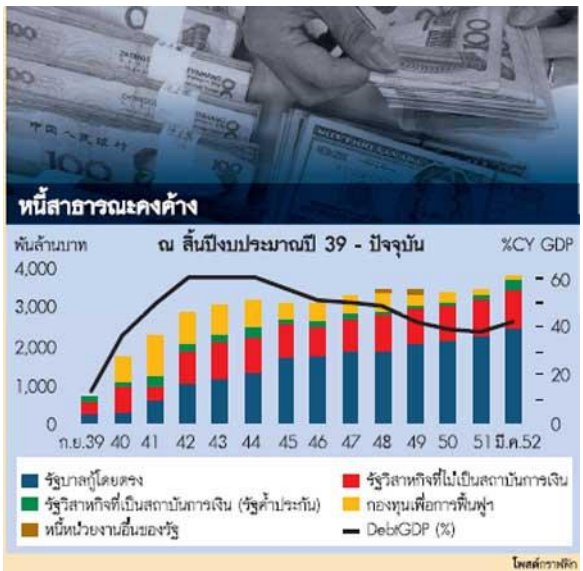
หนี้สาธารณะ

หนี้สาธารณะ หมายถึง ข้อผูกพันของรัฐบาลซึ่งเกิดจากการกู้ยืมโดยตรง และการค้ำประกันเงินกู้โดยรัฐบาล รวมทั้งเงินปริวรรตที่รัฐบาลรับรอง หนี้สาธารณะแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ หนี้ภายในประเทศและหนี้ต่างประเทศ

หนี้ภายในประเทศ (Internal debt) หมายถึง ข้อผูกพันของรัฐบาลที่มีอยู่ในประเทศทั้งที่เป็นตั๋วเงิน พันธบัตร ตั๋วสัญญาใช้เงิน และการค้ำประกันเงินกู้ของรัฐวิสาหกิจ

หนี้ต่างประเทศ (External debt) หมายถึง หนี้สินและข้อผูกพันในต่างประเทศของรัฐบาล แบ่งเป็นการกู้โดยตรงของรัฐบาลจากแหล่งต่างๆ เช่น ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเชีย เป็นต้น และการค้ำประกันเงินกู้ของรัฐวิสาหกิจ

การก่อหนี้ของรัฐบาลโดยเฉพาะการกู้เงินจากต่างประเทศนั้นรัฐบาลจะจัดทำแผนการก่อหนี้จากต่างประเทศประจำปีซึ่งแผนดังกล่าวจะต้องตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในช่วงนั้นๆ รวมทั้งต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ช่วยสร้างความสมดุลในการพัฒนาประเทศทั้งด้านการรักษาระดับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ ช่วยลดช่องว่างความเจริญระหว่างเมืองกับชนบท และนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ซึ่งความรับผิดชอบของรัฐบาลที่มีต่อประชาชนของประเทศ อาจวิเคราะห์ได้

จากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐบาล ซึ่งมีความซับซ้อนมากโดยเฉพาะการกู้ยืมและการชำระหนี้ทั้งในและต่างประเทศ

หนี้สาธารณะ มีทั้งผลดีและผลเสีย เพราะการกู้ยืมของรัฐบาล แสดงถึงฐานะที่ไม่มั่งคง รัฐบาลไร้ความสามารถในการหารายได้มาให้เพียงพอกับรายจ่าย เป็นการสร้างภาระหนี้สินไว้ให้เป็นภาระแก่คนรุ่นหลัง แต่ถ้าหากเป็นการกู้ภายในประเทศที่ไม่เป็นภาระมากจะเป็นประโยชน์ เพราะทรัพยากรยังอยู่ภายในประเทศไม่รั่วไหล
ไปไหน แต่ก็ควรระมัดระวังเช่นกัน

ตัวอย่าง แผนภูมิแสดงรายการหนี้สาธารณะคงค้างของประเทศไทย
ตั้งแต่ปี 39 - ปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม หนี้สาธารณะจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศเสมอ แต่อาจจะมีผลกระทบมากหรือน้อยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของเงินกู้ และลักษณะการใช้จ่าย ถ้าเป็นการกู้จากประชาชนจะมีผลต่อการบริโภคและการลงทุน การกู้สถาบันการเงินถ้ามากเกินไปอาจมีผลต่อภาวะเงินตึง คือ เงินในระบบสถาบันการเงินมีไม่เพียงพอแก่การลงทุนของภาคเอกชนส่วนการกู้จากต่างประเทศแม้ว่าจะทำให้มีการจ้างแรงงานและรายได้สูงขึ้นในระยะแรก แต่เมื่อถึงกำหนดชำระทำให้รายได้ของประเทศลดน้อยลงจนเกิดปัญหาได้

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
2	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
3	ความเหมาะสมกับเวลา				
4	ความกล้าแสดงออก				
5	บุคลิกภาพ น้ำเสียงเหมาะสม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

การปฏิบัติงานสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 4 คะแนน

การปฏิบัติงานยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน

การปฏิบัติงานยังมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน

การปฏิบัติงานมีข้อบกพร่องมาก ให้ 1 คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 – 20	ดีมาก
13 – 16	ดี
9 – 12	พอใช้
5 – 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเอง ตามความเหมาะสมก็ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	
เศรษฐศาสตร์	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 นโยบายการเงิน การคลัง กับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6**
เรื่อง บทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน และการคลัง ในการพัฒนาเศรษฐกิจ	**เวลา 2 ชั่วโมง**

❶ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยการใช้นโยบายการเงิน การคลัง ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ แทรกแซงราคา ควบคุมราคา และสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

❷ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 3.2 ม.4-6/1 อธิบายบทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) อธิบายบทบาทสำคัญของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงินการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจได้
2) วิเคราะห์บทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ

❸ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) นโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
2) บทบาทนโยบายการเงิน และการคลังของรัฐบาลในด้าน
   - การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
   - การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
   - การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ
   - การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา
3) รายรับและรายจ่ายของรัฐที่มีผลต่องบประมาณ หนี้สาธารณะ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน
   - นโยบายการเก็บภาษีประเภทต่างๆ และการใช้จ่ายของรัฐ
   - แนวทางในการแก้ปัญหาการว่างงาน
4) ความหมาย สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ อัตราการว่างงาน
5) ตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น GDP , GNP รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล
6) แนวทางการแก้ไขปัญหานโยบายการเงิน การคลัง

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น -

❹ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสังเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

❺ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มีความรับผิดช

❻ กิจกรรมการเรียนรู้ *(วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคกลุ่มเรียนล้อมวง (CL))*

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมกลุ่มเรียนล้อมวง โดยสมาชิกของแต่ละกลุ่มนั่งล้อมวงกัน แล้วหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันอ่านเรื่อง บทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน และการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ จากหนังสือเรียน แล้วสรุปสาระสำคัญเพื่อนำเสนอความรู้ ต่อสมาชิกกลุ่ม ดังนี้
   - สมาชิกคนที่ 1 ศึกษาและสรุปความรู้เรื่อง การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
   - สมาชิกคนที่ 2 ศึกษาและสรุปความรู้เรื่อง การกระจายรายได้ให้เกิดความเป็นธรรม
   - สมาชิกคนที่ 3 ศึกษาและสรุปความรู้เรื่อง การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
   - สมาชิกคนที่ 4 ศึกษาและสรุปความรู้เรื่อง การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
2. ครูสังเกตการสรุปสาระสำคัญในการนำเสนอความรู้ต่อสมาชิกกลุ่ม เมื่อสมาชิกกลุ่มสรุปสาระสำคัญเสร็จแล้ว ให้ครูกำหนดประเด็นในการวิเคราะห์ และอภิปรายให้ครอบคลุม ทุกประเด็น ดังนี้
   - สินค้าสาธารณะสามารถจัดสรรให้เกิดความเสมอภาคได้หรือไม่ อย่างไร
   - การลดช่องว่างการกระจายรายได้ ช่วยลดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้จริงหรือไม่ เพราะเหตุใด
   - การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้มีความต่อเนื่องจะต้องพิจารณาจากเครื่องชี้วัดใดเป็นสำคัญ
   - การเกิดปัญหาการว่างงาน เกิดจากข้อบกพร่องในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอย่างไร
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายประเด็นที่ครูกำหนด แล้วสรุปผลร่วมกัน
4. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์ และอภิปราย
5. ครูสรุปความรู้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า ในปัจจุบันระบบเศรษฐกิจของประเทศของเรามีความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจของโลกมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการโลกาภิวัตน์และนโยบายการเปิดเสรีทางการค้าและการเงิน
6. ให้นักเรียนหาข่าวคนละ 1 ข่าว ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเงิน การคลังของรัฐบาลปัจจุบัน แล้วนำมาวิเคราะห์ในประเด็นที่กำหนด แล้วเขียนบันทึกลงในแบบบันทึกการวิเคราะห์ข่าว ดังนี้
   - ลักษณะสำคัญของนโยบายการเงิน และการคลังของรัฐบาล

- บทบาทของรัฐบาลในการกำหนดนโยบายการเงิน และการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
- ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการกำหนดนโยบายการเงิน และการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

❼ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินบันทึกการวิเคราะห์ข่าวที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเงินการคลังของรัฐบาลปัจจุบัน	แบบประเมินบันทึกการวิเคราะห์ข่าวที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเงิน การคลังของรัฐบาลปัจจุบัน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

❽ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1.2 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม.4-ม.6
2) เอกสารความรู้เพิ่มเติม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ
3) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

http://www.bot.or.th

http://www.mof.go.th

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนะธรรม

( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

( ) สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด

( ) การบูรณาการเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ

( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้

( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย

( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะกระบวนการ

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอนและผู้บันทึก

(นางแสงทิพย์ อรรคเศรษฐัง)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีศึกษา

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินบันทึกการวิเคราะห์ข่าวที่เกี่ยวข้องกับ นโยบายการเงิน การคลังของรัฐบาลปัจจุบัน

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ลำดับที่	รายการประเมิน	คุณภาพผลงาน			
		4	3	2	1
1	การอธิบายลักษณะสำคัญของนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาล				

2	การวิเคราะห์บทบาทของรัฐบาลในการกำหนดนโยบายการเงินและการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ				
3	การวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการกำหนดนโยบายการเงิน และการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ				
4	การบันทึกการวิเคราะห์ข่าว				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

เอกสารความรู้เพิ่มเติม

หน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่ดูแลด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย

หน่วยงานหลักสำคัญที่ทำหน้าที่ดูแลด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย มีอยู่ด้วยกัน 4 หน่วยงาน ดังนี้

1. **สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (คราวละ 5 ปี) จัดทำตัวเลขประมวลข้อมูลรายได้ประชาชาติ (GDP) ดูแลเรื่องการกระจายรายได้ พิจารณางบลงทุน และกำหนดหลักเกณฑ์แก่รัฐวิสาหกิจต่างๆ

2. **กระทรวงการคลัง** มีหน้าที่ดูแลเรื่องนโยบายการคลัง การจัดเก็บรายได้ ควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ ขณะเดียวกันทำหน้าที่ดูแลการบริหารหนี้สาธารณะ ดูแลทรัพย์สินของประเทศ ผลิตเหรียญกษาปณ์ รวมทั้งควบคุมธนาคารพาณิชย์และธนาคารเฉพาะกิจ
3. **สำนักงบประมาณ** มีหน้าที่จัดทำงบประมาณของแผ่นดิน เวลาที่หน่วยงานราชการจะของบประมาณจำเป็นต้องผ่านสำนักงบประมาณเสียก่อน และดูแลข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานราชการต่าง ๆว่ามีอะไรบ้าง
4. **ธนาคารแห่งประเทศไทย** ดูแลรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เป็นนายธนาคารของรัฐบาลและสถาบันการเงิน นายธนาคารทำหน้าที่รับฝากเงินและให้กู้ ส่วนใหญ่จะทำกับสถาบันการเงินเป็นหลัก ในขณะเดียวกันรัฐบาลมีเงินเหลือเก็บเข้าไปในเงินคงคลังก็ฝากไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ดูแลระบบการชำระเงินค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้าจากธนาคารพาณิชย์ เป็นนายทะเบียนของพันธบัตรรัฐบาล และผลิตธนบัตร

โดยการบริหารเศรษฐกิจของทั้ง 4 หน่วยงาน มีเป้าหมายสูงสุด คือ การสนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตต่อเนื่องในระยะยาวอย่างมีเสถียรภาพ โดยที่ให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ขณะที่ค่าครองชีพไม่ได้เพิ่มขึ้นมากเกินไป บรรยากาศการค้าการลงทุนดี ผู้บริโภคและนักลงทุนสามารถวางแผนการบริโภคและการลงทุนในระยะยาวได้ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของวิชาเศรษฐศาสตร์ ตลอดจนทำให้ประเทศมีการกระจายรายได้ที่ดี ไม่เหลื่อมล้ำกันมาก

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
2	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
3	ความเหมาะสมกับเวลา				

4	ความกล้าแสดงออก				
5	บุคลิกภาพ น้ำเสียงเหมาะสม				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

การปฏิบัติงานสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 4 คะแนน

การปฏิบัติงานยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน

การปฏิบัติงานยังมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน

การปฏิบัติงานมีข้อบกพร่องมาก ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 – 20	ดีมาก
13 – 16	ดี
9 – 12	พอใช้
5 – 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเอง ตามความเหมาะสมก็ได้